

Szerkesztőség:

Arad, Acsév-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre 960 Lej

Fél évre 480 Lej

Negyed évre 240 Lej

Havonta 80 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Belgrád példája.

A jugoszláviai Magyar Párt a most lefolyt tartományi választásokon teljes erejéből részt vett és nagyon szép győzelmet aratott: 14 képviselőt juttatott a jugoszláv tartománygyűlésbe. A jugoszláviai Magyar Pártnak nyolc év óta ez volt ugyiszólván az első politikai megmozdulása és a magyarság ottani vezetői, úgy látszik teljes egészében elfogadták a romániai magyar kisebbség taktikáját. Az ottani Magyar Párt is a kormány mellé szegődött s a radikális párt oldalán vett részt a választási haroban. A harc fényes győzelemmel végződött és a jugoszláviai magyarság mindjárt az első lépés után szilárd talajt érez a talpa alatt.

A legrégebbi kisebbségi politikusok, az erdélyi szászok gyakorlatban kipróbált taktikája az, hogy a kisebbségi nemzetek mindig az uralkon levő párttal igyekezzenek kapcsolatot találni. Ezt a módszert követte a legutóbbi választásokon a romániai Magyar Párt és ezt a jól bevált taktikát vették át most a jugoszláviai magyarok is, akik a radikális-párttal kötötték választási paktumot. A jugoszláv kormány az ottani magyarság kisebbségi jogainak elismerése ellenében a magyar szavazók támogatását igényelte és ezt a legteljesebb mértékben meg is kapta. De még mielőtt a magyarság teljesítette volna a paktumban lefektetett kötelezettségeit, a jugoszláv kormány még a választások lezajlása előtt néhány olyan könnyítést léptetett életbe, amelyek máris nagy előnyére váltak a jugoszláviai magyarságnak. Egyházi, iskolai téren olyan engedelményeket tett a belgrádi kormány, amilyenre nemrégben még csak gondolni sem mertek. Mindezt pedig — és ezt hangsúlyozzuk — még a választások előtt, tehát annak kiemelésétől függetlenül tette és azóta is siet, hogy a paktumban vállalt kötelezettségeinek eleget tegyen a magyarsággal szemben.

A jugoszláviai magyarság helyzetének alakulása sokban hasonlít a miénkhez, csak egyben különbözik: a két kormány magatartásában. A román kormány is elvállalta azokat a kötelezettségeket, amelyeket a paktum tartalmaz, a jugoszláv kormány is. Csakhogy a szomszéd állam kormánya nagyrészt már teljesítette azokat, míg a mi kormányunk még mindig adósa a magyarságnak. Pedig mi hűségesen, becsületesen megfelleltünk a paktumban elvállalt kötelezettségeinknek és hónapokkal a választások után is ott tartunk, hogy figyelmeztetniük kell a kormányt ígérete betartására. A jugoszláviai magyarok követik Románia magyarságát abban, hogy a kormányzó párttal létesítettek választási egyezményt, kövesse most már Románia kormánya a jugoszláv kormány példáját és ugyanolyan gyors tempóban valósítsa meg a paktumban lefektetett ígéreteit, mint ahogy azt Jugoszlávia kormánya tette már és teszi is.

Február 3-án összeül Arad tanácsa.

Megérkezett a hivatalos lapban is Angel kinevezése. — Kiegészítik az állandó választmányt.

(Arad, január 26.) Ma megérkezett Aradra a Monitorul Oficial azon száma, amely Angel István dr. polgármesteri kinevezését és a permanens bizottság megerősítését közli. A január 20-iki szám hozza a január 19-ről keltezett miniszteri határozatot, mely így szól:

— Megerősítjük Aradváros polgármesterévé Angel István dr. urat, egyikét a három kandidálnak, akiket Aradváros tanácsa választott meg és felhatalmazzuk egyben a tanácsot, hogy működésbe lépjen, ahogyan azt az 1926. november 25-én tartott ülésén megalakították.

Ezzel most már megindulhat a komoly munka az aradi városházán. A város vezetősége egyelőre a permanens delegáció kiegészi-

tésén gondolkodik, mert Angel István dr.-nak polgármesterré történt kinevezésével az állandó választmányban egy hely üresen maradt. Addig pedig az állandó választmány nem ülhet össze, míg az ötödik tagját meg nem választják. Ezért február 3-án tanácsulést hívják egybe, amelyen megválasztják a permanens delegáció ötödik tagját is. Ezen a tanácsülésen mást aligha tárgyalhatnak, mert a többi kérdést először a permanens delegációnak kell tárgyalni, a javaslatokat elkészíteni, mert azok csak úgy kerülhetnek a tanács elé. A permanens delegáció kiegészítése után a különböző bizottságokat állítják össze, majd előkészítik egyes sürgős és fontos ügyeket és ezután hívják össze a következő tanácsulést, amely február közepe táján lesz.

Oroszország tárgyalni akar Romániával.

Az orosz szovjetköröket megdöbbenette a román-francia barátsági szerződés.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Moszkvából jelentik: Szovjet politikai körök a francia-román barátsági szerződés publikálását nagy megdöbbenéssel fogadták. Az a feltevés alakult ki, hogy Oroszország hajlandó Romániával biztonsági szerződést kötni, de csak

akkor, ha megelőzőleg Bessarabiá ügye elintézését nyer. Illetékes helyen kijelentik, hogy Oroszország ebben a kérdésben nem fogad el közvetítést, hanem közvetlenül akar tárgyalni Romániával.

All a harc a kormány és a liberálisok között.

Elkeseredett küzdelem a CFR-javaslat körül. — Elhalasztották Anibal Teodorescu kormánybalépését.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Politikai körökben élénken vitatják annak az okait, hogy a kormányelnök által kezdeményezett tárgyalások a kormány és Bratianu lonel liberális vezér között miért maradtak abba, helyesebben miért nem kezdődtek meg. A néppártban úgy tudják, hogy Averescu időközben tudomást szerzett Bratianu Vintila ismeretes kijelentéséről, amely szerint a liberálispart éppen a CFR. autonómiájának módosításáról szóló törvényjavaslatot akarja kiharaszni kormánybuktató céljainak s emiatt kénytelen volt a tárgyalásokra vonatkozó kezdeményezést visszavonni, annál is inkább, mert hiszen a kormányelnök a CFR. javaslatának elfogadása tárgyában kívánt volna megegyezésre jutni a liberálisokkal. Ezzel szemben a liberálispartban meg vannak győződve arról, hogy a kormányelnöknek a tárgyalások felajánlásával nem volt komolyabb szándéka s mindössze csak időt akart nyerni. Epen ezért a liberális képviselők most még inkább a javaslat megbuktatása mellett vannak s politikai körökben úgy tudják, hogy a javaslat miatt még sok forró napja lesz a parlamentnek. A kérdésben különben a Viitorul igen éles álláspontot foglal el s hasábon keresztül támadja a kormányt „gerinctelensége” miatt, amellyel a javaslat ügyét kezeli. Közben leleplezéseket is közöl arról, hogy a kormányelnök már több ízben kísérelt meg közeledést a liberálisok felé, amelyet azonban Bratianuék mindenkor visszautasítottak s megemlíti, hogy ebben a legutóbbi közeledési esetben is csak ez történt volna, mert a liberálisok a végsőkig el vannak tőkelve

arra, hogy a javaslatot minden áron megbuktatják.

Érdekes azonban, hogy ezzel szemben a nemzeti-parasztpárt Clujon megjelenő hivatalos lapja a Patria azt írja, hogy a kormány és a liberálisok között a napi politikára vonatkozólag bizonyos megállapodások jöttek létre s innen van az, hogy a liberálisok lényegesen alább hagytak parlamenti támadásaikkal. A lap beismeri, hogy ezt a kombinációt ugyan Bratianu Vintila nap-nap után történő kamarai beszédei megcáfolják, de leszögezi, hogy ezek a támadások a párt határozott ellenzésével találkozhatnak s ez a kampány a volt pénzügyminiszternek csupán egyéni akciója. A Patria ezzel kapcsolatban szemrehányásokat tesz a liberálisoknak, amiért Elena hercegnő és Mihály trónörökös olaszországi útjába politikumot magyaráztak bele, noha kétségtelen az utazás célja, hiszen a felséges vendégek, mint egyszerű utasok, hálófülkében utaztak Itáliába. A néppárt-nemzeti-parasztpárt között folyó fuzió tárgyalásokról különben azt írja a lap, hogy a tárgyalásoknak már a végén vannak, miután a fuzióra vonatkozó megállapodások már mindkét részről a legteljesebb hozzájárulással létrejöttek s a fuziót legközelebb már hivatalosan is publikálni fogják.

A Cuvantul értesülése szerint Anibal Teodorescu belépését a kormányba, néhány nappal ismét elhalasztották. A lap úgy tudja, hogy Cudalbu az igazságügyi tárcát a munkaügyi tárcával cseréli fel, míg ezzel szemben Trancu-lasi Bucuresti főpolgármestere lesz a városok minisztériumának felállításáig.

Az elvált férj gyilkos merénylete.

Véres családi dráma Budapesten. — Az idegsokkos szállító rálőtt feleségére, akl nem akart visszatérni hozzá.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Véres családi dráma játszódott le tegnap délután Budapesten; a Rökk Szilárd-ucca 6. szám alatti nagy bérapalotában. A dráma háttérében — mint oly sokszor az utóbbi időben — anyagi dolgok, pénz húzódik meg, mint indítók. A Rökk Szilárd-ucca 6. számú bérapalota második emeletén lakik Gál Albert vegyész-mérnök, egy vegyészeti gyár igazgatója a feleségével. Gálnak tegnap délelőtt pere volt a központi járásbírószágon, amelynek során tanuké kihallgatták feleségét és sógornőjét, a válófélben lévő Gerstl Alfrédnét. Gerstl 6 hónapos kis gyermekével és anyjával Vajda Kálmánnal már kora délelőtt megjelent Gáléknál. A kisfiu nagynagyjával együtt a lakásban maradt, Gál pedig feleségével és sógornőjével együtt elment a járásbírószágra.

Férj és feleség, ha találkoznak...

Délelőtt 11 óra felé beállított a lakásba a válófélben lévő férj, Gerstl Alfréd szállító és beszélni kezdett volt anyósával, akit arra kért, hogy bírja rá leányát a hozzá való visszatérésre. Az idős urinő megmagyarázta Gerstlnek, hogy ezért kár volt fáradsnia, mert leánya megunta a brutalitásokat, amelyben együttélésük alatt része volt és semmi szín alatt sem fog visszatérni hozzá. Gerstl mindamellett megvárta volt feleségét, aki a Gál házaspárral délután két óra tájban tért haza. Az asszony roppant meglepődött, hogy férjét itt találja, aki mindjárt rá is kiáltott:

— Gyere le velem az uccára. Okvetlenül beszélni akarok veled.

— Nincs semmi beszélni valónk — felelte az asszony. Kár minden erőlködésért, ugye megyek vissza hozzád.

A férj revolvert ránt.

Gerstl ekkor nekítámadt az asszonynak és erőszakkal akarta kényszeríteni, hogy vele jöjjen. Az asszony azonban kiszabadította magát és elfutott, mire Gerstl revolvert rántva rohant az asszony után, aki beugrott a fürdőszobába s magára zárta az ajtót. Gerstl ekkor öklével esett neki az ajtónak és azt ordította, hogy megöl mindenkit. Gálék erre magukhoz tarték megjelenésükből és lecsitították Gerstl is, később Gálék rábeszélésére kijött az asszony is a fürdőszobából. Gerstl újból nekiugrott és le akarta cipelni magával, de az asszony visszalökte és vissza akart menekülni a fürdőszobába.

A gyilkos merénylet.

Gerstl erre ismét előrántotta revolverét és kétszer rálőtt az asszonyra, aki véresen terült el a földön. A férj ezután menekülni próbált, de Gál kiáltozására a házmester bezárta a kaput, úgy, hogy a házban rekedt és az elősiető rendőrök le tartóztatták. A szállító azzal védekezett, hogy elveszítette önműalmát és nem tudja, mi történt. A rendőrségen, ahol Gerstl őrizetbe vették, kiderült, hogy a durva és brutális férj már több ízben is akarta irtani felesége egész családját és felesége is brutalitásai miatt hagyta el egy évvel ezelőtt. Hat hónappal ezelőtt az asszonynak fia született és azóta Gerstl mindent elkövetett, hogy az asszony visszalérjen hozzá. Mintegy két héttel ezelőtt pedig revolverrel fenyegette meg apósát, Vajda Kálmán Rózsa-uccai háztulajdonost, ha nem kapja meg azt az összeget, ami a hozomány fejében még járna neki. Vajda ekkor fel is jelentette veit és az eljárás még folyik is ellene. A szállító már reggel készült arra, hogy feleségét revolverrel kényszerítse a visszatérésre és azért vitte magával a fegyvert.

Az asszony sérülései nem életveszélyesek.

Gerstl Alfrédnét a Rókus-kórházba szállították, ahol azonnal ápolás alá vették. Az egyik golyó alsó álkapcsát érte, a másik pedig a vállába furdott. Mindkét sérülés súlyos, de nem életveszélyes. Az asszonyt azután szülei átszállították a Pajor-szanatóriumba, ahol Hülli professzor és Rácz főorvos nyomban megvizsgálták. A szerencsétlen asszonyon holnap műtétet haitanak végre. Gerstlne már a Rókus-kórházban visszanyerte eszméletét és a szanatóriumban kisgyermekét

akarta látni. Estefelé át is hozták a kisfiut, akit a súlyosan sebesült anyja kitörő örömmel szoritott magához.

Gerstl este részletes vallomást tett

a rendőrségen és elmondotta, hogy 1925. novemberében vette feleségül Vajda Szerént. Egy ideig hónapos szobában laktak, de már néhány hónapi együttélés után összeveszték, úgy, hogy az asszony hazaköltözött szüleihez. Az összeveszés oka az volt, hogy Gerstl nem kapott olyan hozományt, mint aminőre számított. Később kibékölttek és a Rózsa-uccában vettek lakást, amelyben most Vajda Kálmán lakik. Rövidesen újra összeveszték és elváltak. Az asszony szülei a lakásban maradt, ő pedig az Almásy-térre költözött. Azóta is találkozott naponta az asszonnyal. Gerstl most öt napig influenzában feküdt és tegnap — mikor felkelt betegágyából — az asszonyt hiába várta a randevuára. Erre ment fel Gálékhoz. Az itt történtek közül csak arra emlékszik, hogy anyósa nekítámadt, ő pedig visszautította.

Megállapították, hogy Gerstl a háborúban idegsokkot és gránátnyomást kapott és balszemére megvakult. Évekig volt a prágai tébolydának lakója, ahonnan a forradalom kitörésekor szaba-

dult ki. Gerstl Alfréd dr. Sándor László volt főkapitányt kérte fel védőjének.

Vádol a sebesült feleség.

A rendőrség ma kihallgatta Gerstl Alfrédnét a szanatóriumban. Az asszony elmondotta, hogy ura annak idején akarata ellenére szoktette meg hazulról, majd elvette feleségül. Már az első napokban durván bánt vele. Többször otthagytta, de ura rábeszélésére mindig visszatért hozzá. Férje sokszor fenyegette őt megöléssel és revolvert fogott apósára és anyósára is. Egy hónappal ezelőtt a brutális férj őt gyermekével együtt a villamos alá akarta dobni. Azt hiszi, hogy Gerstl azzal az eltökélt szándékkal ment fel nővére, Gálnak lakására, hogy ott végezzen vele. Kihallgatták újból a merénylő-férjet is, egy magas, izmos, a lábujjától megviseit embert. A férfi mindenért anyósát, Vajda Kálmánéét okolta. A revolverre vonatkozólag kijelentette, hogy néhány nappal ezelőtt vette a zsibvásáron. Sokszor kerül össze hivatásából kifolyólag szállítólegényekkel, akikkel szemben esetleg kell neki a fegyver. Eszében sem volt, hogy merényletet kövessen el felesége ellen.

A rendőrség ma őrizetbe vette Gerstl öccsét, Bélát is, aki nővére lakásán kijelentette, hogy bátyja házassági tragédiája miatt most ő számol le annak anyósával és apósával, kihallgatása után azonban szabadon bocsátották.

Döntőbírószág az Unió és Mexikó között.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Newyorkból jelentik: A szenátus egyhangúlag elfogadta Robinson szenátorok azt a javasla-

tát, mely szerint Mexikóval támadt konfliktum ügyét döntőbírószág elé utalják.

Hogyan akart külön-békét kötni IV. Károly

Tisztaódott Sixtus páрмаi herceg közvetítő szerepe. — Milyen feltételeket követelt Franciaország. — Titkos látogatás Bécsben.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Louis de Saint-Aimer egy bécsi lapban közzé teszi Sixtus páрмаi hercegnek, Zita királyné fivérének 1917. március 5-én Poincaré köztársasági elnökhöz a béke ügyében intézett levelét.

A bevezetésben hivatkozik Sixtus herceg a már történt szóbeli megbeszélésekre, majd közli az elnökkel, hogy a belga király engedélyével találkozássra ment anyjához, aki őt expresszlevélben hívta meg. Sixtus és fivére Xaver, aki szintén tiszt volt a francia hadseregben, 1917. január 23-án hagyták el az Yser melletti állásukat és este érkeztek Párisba. — Onnan tovább Freiburgba, ahol anyjuk Mária Antónia nevű nővérükkel együtt két nap óta inkognitóban tartózkodott. A páрмаi herceguő közölte fiával, hogy Károly császár szeretné őket látni és velük a béke feltételeiről tárgyalni. Már intézkedések is történtek, hogy ők a legnagyobb titokban Bécsbe mehessenek. — Anyjuk egy levelet is adott át nekik Zita királynétól, aki azt írta, hogy ő is, Károly is szeretné, ha a trónfoglalás alkalmával kifejezett békekészség megvalósítható lenne. E levél elolvasása után Sixtus herceg mint feltétlenül teljesítendő pontokat ezeket jelölte meg feltételek gyanánt: 1. Elzász-Lotharingia visszadása Franciaországnak az 1814-iki területtel, minden gyarmati vagy más kártérítés nélkül. 2. Belgium helyreállítása Kongóval együtt és Szerbia helyreállítása, esetleg Albániával kibővítve. 3. Konstantinápoly Oroszországnak adandó. Ha Ausztria ez alapon Oroszországgal titkos fegyverszünetet kötne, ez jó előjel lenne a béke számára.

Sixtus és Xaver hercegek február 1-én elhagyták Svájcot. Pianorába utaztak, majd február 10-én újra Párisban voltak. Február 12-én a Párisban közöli kívánságokkal újra Svájcba utaztak, ahol február 13-án délelőtt fél 12-kor Károly császár egy küldöttje kereste fel őket, aki Zita királyné levelét adta át nekik, mely a császár felhatalmazásával íródott.

— Ez a küldött biztosított bennünket — írja Sixtus Poincarénak 1917. március 5-én — hogy a császárt nagyon érdeklik az anyánk által közvetített előfeltételek. Véleménye szerint az előzetes béke a következő alapon lenne megköthető: 1. Titkos fegyverszünet Oroszországgal és Ausztria érdektelensége Konstan-

tinápoly dolgában 2. Elzász-Lotharingia visszadása. 3. Belgium helyreállítása. 4. Dél-szláv királyság létesítése Bosznia, Hercegovinából, Szerbiából, Albániából s Montenegróból.

Válasz erre az volt, hogy az Amerikával támadt konfliktum (különösen volt a hadüzenet), nagyon megnehezítik a helyzetet, s az én közvetítemsemnek nincs kilátása a Németországgal és Oroszországgal való eredményre, mivel mindkét állam a saját érdekében kénytelen egy ilyen egyezséget meghiusítani. Meggyőződésem szerint Ausztriának nem kellene Németországra, melynek egészen más érdekei vannak, tekintettel lennie. Jobb volna ha a monarchia fenntartása érdekében elhatározó lépést tenne és Németországot bevezetett tények elé állítaná. Ez a lépés egy császári manifesztum volna, amely a szövetség s a barátság látszólagos megőrzése mellett felajánlja a békét.

A küldött Sixtus üzenetével visszatért Bécsbe, ahol csak Károly, Zita és a páрмаi herceg tudtak a dologról. Czernin csak annyit tudott, hogy a császár utat keresett és talált a béketárgyalások előkészítésére. Február 21-én a küldött megint visszament Svájcba Sixtus herceghez. Közben Károly a hadsereg éléről Frigyes főherceget németbarátsága miatt eltávolította. Az újabb levélben Károly Isten és a népek iránt való kötelességeire hivatkozott és kifejezte rokonszenvét „a szép Franciaország és vitéz hadserege” iránt. Ebbe az újabb lépésbe már Czernin gróf is be volt avatva.

Eddig szól a most közzétett levél. A hosszúságos tárgyalások azonban — mint emlékeztetes — eredménytelenül végződtek. A volt monarchia különbéké-kötése nem sikerült.

(sz. p.)

— A német lefegyverzés. Párisból jelentik: A reggeli lapok optimisztikus híreket közölnek Pawells tábornok, német megbízottnak a szövetségközi katonai bizottsággal folytatott tárgyalásairól. A Journal lehetségesnek tartja, hogy a hét végén teljesen rendezik a lefegyverzés kérdését. A nagyköveti konferencia összehívását, amely a döntő szót mondja, szombatra jelenti be.

Az aradi ügyvéd elleni tegyeimi feljelentés hullámai

Az aradi ügyvédi kamara beiktatta a panaszt. — Két nyilatkozat. — A visszaadott ügyvédi honorárium.

(Arad, január 26.) Nagy feltűnést kellett az Aradi Közlöny vasárnapi számában közölt cikk, amelyben ismertettük azt a fegyelmi feljelentést, amelyet Laufer Bertalanné, aradi uriaszony egy ismert aradi ügyvéd ellen tett. A feljelentésben Laufer Bertalanné elmondja, hogy Engelhardt Ferenc aradi szücsnél, válófélben levő férjének, egy 3200 lejes tartozása állott fenn, amire férjét perelték. A végrehajtást, minden közbenjárás és kérés dacára, azon a napon tartották meg, amelyen az ő édesatyját temették és a hitelező kérésére sem volt hajlandó az ügyvéd az árverést elhalasztani. Az árverés alkalmával az 50.000 lej értékű butorokat Hoffenpradl aradi borkereskedő vette meg 1100 lejért. Hangsúlyozottan kifejtettük, hogy a cikk adatait — rigorózus tárgyilagossággal — az ügyvédi kamarához beadott feljelentésből vettük ki s szinte szó szerinti szövegében azt közöltük le anélkül, hogy ahhoz bármiféle kommentárt, vagy megjegyzést hozzáfűzni igyekeztünk volna.

A megvádolt aradi ügyvéd aztán ma terjedelmes nyilatkozatot tett közlé, amelyben pontról-pontra megcáfoltja igyekezik az ellene tett feljelentésben foglaltakat s a maga igazát kívánja bizonygatni. Nyilatkozata során megdönteni próbálja többek között azt az állítást is, hogy Engelhardt Ferenc szücs ellenezte az árverés megtartását. Az ellenkező tény bizonyítása céljából hivatkozik arra, hogy Engelhardt egy árverezőt is küldött Horváth Károly személyében a kérdéses lakásba. Azzal fejezi be nyilatkozatát az ügyvéd, hogy a fegyelmi feljelentés nem jutott el az ügyvédi kamarához. Ezzel a végakörrel szemben azonban megállapítható, hogy a fegyelmi feljelentés 30—1927. szám alatt fekszik az aradi ügyvédi kamara irattárában és így az ügy a kamara rendje szerint rövidesen vizsgálati stádiumba kerül. A nyilatkozatra pedig válaszképpen itt adjuk Engelhardt Ferenc szücs nyilatkozatát, amelyben ő a szenzációs ügy újabb fejleményeit is ismerteti:

— Én a magam részéről — mondotta Engelhardt — nem küldtem semmiféle árverezőt Laufer Bertalanné lakására. Amikor felmentem az uriaszony lakására, az utcán találkoztam Horváth Károlyval, aki megkérdezte tőlem, hová megyek. Megmondottam neki, hogy egy kellemetlen ügy elintézéséről van szó, mire Horváth Károly felajánlotta, hogy elkísér. Így is történt. Horváth Károly elkísért Laufer Bertalanné lakására, de mint érdeklődő és nem, mint általam küldött árverező.

— És most még valamit — folytatta Engelhardt. Az Aradi Közlöny vasárnapi cikkének megjelenése utáni napon — mint ismeretes — nemzeti ünnep volt és az üzletem zárva volt. Ezen a hétfőn, délelőtt az ügyvéd megjelent Str. Velicju (Lipót-ucca) 4. számú lakásomon, ahol csak a feleségemet találta otthon. Kijelentette neki, hogy a Laufer-ügyben tévedésből többet számított fel ügyvédi honoráriumként és ezért 230 lejt visszafizet, hogy azt Laufer Bertalanné számlájának javára írjuk. Ötszáz lejest adott át, azonban mivel a feleségem nem tudott váltani, kijelentette, hogy másnap behozza üzletembe a pénzt. Egyben nyugtát kért a feleségemtől a 230 lejről, amit feleségem ki is állított neki.

Ennyi Engelhardt nyilatkozata, a következőkben pedig adjuk Laufer Bertalanné nyilatkozatát:

— Amit erről a szomorú ügyről irtak, mind igaz, hiszen az általam beadott feljelentésből kivett pusztá, száraz adatok ezek. Az ügyvédi többköltségre vonatkozóan pedig azt mondhatom, hogy az ügyvéd által felajánlott 230 lejt nem fogadom el és ezt bejelentettem Engelhardt Ferenc szücsnek is. Ha az ügyvéd vissza akarja származtatni azt az összeget, amennyivel többet vett fel tőlem, mint járt neki, deponálja azt az ügyvédi kamaránál, amelynek különben a feljelentés beadása után szöbelileg bejelentettem ezt az esetet is. Mindenesetre magam is csodálkoztam azon, hogy egy 3200 lejes pernél 2700 lejt ügyvédi költséget kellett kifizetnem, amiről nyugta is van a

kezemben. Most nem is mondom többet: várom az ügyvédi kamara fegyelmi bizottságának döntését és bízom a kamara igazságosságában.

Manoilescu államtitkár Rómában.

Megkezdődtek a román—olasz gazdasági tárgyalások.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Manoilescu pénzügyi államtitkár Rómába érkezett. A pályaudvaron Mussolini és a külügyminiszter megbízottai, továbbá a román követség személyzete fogadták Manoi-

Ime a két közvetlenül érdekelt fél nyilatkozata. Ezuttal is csupán azok regisztrálására vállalkoztunk, épen a kínos ügy tisztázása érdekében. A két nyilatkozatot — kommentár nélkül — itt adjuk, most már csak az aradi ügyvédi kamara fegyelmi választmányának döntése van hátra.

Marosi Rudoli.

Angol gyarmatok az angol—kínai háború ellen.

Kanada és Ausztrália nem küld csapatokat Kínába. — Egész Kína egyesül az angol invázió ellen. — Amerika külön tárgyal a kínai kormánnyal.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Kínában véres események készülnek... A Kína felé induló angol csapat- és hadihajószállítmányok azt jelentik, hogy Anglia nem hajlandó tovább tünni és hallgatni, hanem ha kell fegyverrel védi meg presztízst és alattvalóinak érdekeit. A londoni jelentések szerint ma újabb csapatokat szállítottak hajóra, amelyek holnap hagyják el a kikötőket. A behajózásnál hasonló jelenetek fordultak elő, mint amilyenek a világháború idején történtek. Sok katona felvirágozva szállt a hajóra, amely előtt asszonyok és gyerekek tömege gyűlt össze. Több asszony elájult a tömegben. Két hidroplán alkatrészeit is a hajóra rakták és valószínűleg két kórházhajót is utnak indítanak Kína felé.

A Daily Telegraph azt írja, hogy azok a híresztelések, amelyek szerint az angol csapatok nem szegülnének ellene, ha a kantoni csapatok Sanghaiba akarnának vonulni, ebben a formában valótlank és csupán meglepetésre szolgálnak. Anglia a tartományok belügyeibe nem avatkozik, azonban nem tűné, hogy a kantoni csapatok elfoglalják a nemzetközi engedélyes területet és elmozdítsák a külföldi községteráncot. Az ottavai jelentések arról számolnak be, hogy a kantoni kormánykörökben az a vélemény a kínai kérdésben, hogy Kanadának nem szabad semmiesetre sem beleavatkozni kínai ügyekbe. Kanada ezért nem követi India példáját. Sidneyi jelentések szerint az ausztráliai munkásszövetség értekezletet tartott, amelyen határozati javaslatot fogadott el az irányban, hogy mozgalmat indít Anglia kínai beavatkozása ellen és meg akarja akadályozni, hogy Kínába Ausztráliából is küldjenek csapatokat.

Az indiai csapatküldések nyomán is bizonyára elégtelenség származott. A delhii jelentések szerint az indiai parlament felelősségre vonta az alkirályi kormányt, miért küldött csapatokat Kínába. Az extrémisták igyekeztek a kormányt ettől eltéríteni, azonban hasztalanul. A kormány kijelentette, hogy ezt az indítványt nem lehet tárgyalni, anélkül, hogy súlyos külpolitikai kérdések fel ne merüljenek. Mint-hogy azonban az indítványt kellőszámu képviselő támogatta, az elnök végül kijelentette, hogy a kormányzónak joga van, hogy ennek a kérdésnek a tárgyalását megtiltsa. Tényleg fel is olvasták a kormányzó üzenetét, amely megtiltja ennek a kérdésnek a tárgyalását, azzal az indokolással, hogy az közérdekbe ütközik.

Párisi jelentések szerint a Chicago Tribune jelenti Sanghaiból, hogy abból a válaszból, amelyet a kínai kormány az angol nagykövetnek adott az angol csapatszállításokkal kapcsolatban, arra lehet következtetni, hogy Kínában az összes politikai pártok összefogtak Anglia ellen. Csangcsolin fia kijelentette, biztosra veszi, hogy úgy a déliek, mint az északiak egyetemben fellépnek az ország védelmére, ha az angolok erőszakot alkalmaznak. A kínaiak már épen eleget szenvedtek az angol nyomás alatt. Elérkezett az idő arra, hogy véget vessenek a polgárháborúnak és egyesítsék a pártokat az ország védelmére. Meg kell védeni Kína szüve-

lencut, aki azonnal érintkezésbe lépett Souvici pénzügyi államtitkárval, a román—olasz kereskedelmi tárgyalások olasz bizottságának elnökével. A lapok szerint Manoilescu szombaton elutazik, a román delegáció tagjai azonban folytatják a munkát.

rénítésát. Az első éles válasz az angol akció ellen az a tény, hogy az első kínai hadsereget Sanghai ellen csoportosították. A Londonból érkező esti jelentések szerint a pacifista és valóságos testületek kedden értekezletet tartanak, amelyen „békét Kínával” jelszó alatt széleskörű propagandát beszélnek meg a béke megővése érdekében.

Washingtonból jelentik, hogy a szenátus külügyi bizottsága határozati javaslatot fogadott el, amely szerint az Egyesült-Államok a kínai kérdésben a többi nemzettől függetlenül járnak el. A határozat alapján Coolidge elnök új egyezményt készít, amely szabályozni fogja a két ország közötti ügyeket, főleg az igazságszolgáltatási és területiális kérdéseket.

Két jó tanács

arra nézve, hogy miképpen óvjuk és gondozzuk egészségünket otthon.

Érdekes orvosi előadások a magyar fővárosban.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az Országos Közegészségügyi Tanács Budapestben hetenként előadásokat rendez, amelyek nagy népszerűségnek örvendenek. Ma két orvos is tartott előadást az egyetem fizikai intézetének nagy előadótermében. Dr. Mandler Ottó főorvos arról beszélt, hogy

milyen legyen a fürdő.

Előadása során elmondotta, hogy a víznek egészségi célokra, a szervezet felelősségére és erősítésére való alkalmazása már az ókorban is szokásos volt. Azonban a víznek csak ésszerű alkalmazása erősítheti a szervezetet és fürdőt minden életkorban használhatunk. Öregkorban azonban elkerülendők azok a fürdők, amik folytán a vér a fejbe tódul, tehát kerülendők a hideg és forró lábfürdők. A gyermekeket nem szabad túlkorán a hideg vízhez szoktatni, legfeljebb csak a második évének vége felé. A fürdőnek különben legfontosabb szabálva a megfázás ellen való védekezés. A fürdésnél tekintettel kell lenni a fürdő helyiségének hőfokára is, amelynek legalább 18—21 fok között kell ingadoznia. A fürdővízben pedig 15 percnél tovább nem szabad tartózkodni.

Dr. Mandler után dr. Göbl Albin tartott előadást

a megszokott rossz szokásokról

és elsőhelyen említette fel azok között azt, mikor a szülő a kesei lefekvéshez szoktatja hozzá fejlődő korban levő gyermekét. Furcsa, hogy bár az ember élete felét az ágyban tölti, a legtöbben a lakás legsötétebb szobáját választják hálószobának. De nem méltatja munkahelyét sem figyelemre a laiteiner ember, pedig annak egészségesebbé való tételét könnyen keresztül lehetne vinni mindenütt. Felemlítette, hogy a vendéglők legnagyobb részében nincs rá mód, hogy az ember érkezés előtt megmossa kezét, ami egyenesen érthető. Megállapította, hogy a női divat egészségesebb lett az utóbbi évtizedek alatt és a nők bámulatos edzésről tesznek tanúságot, amikor minden haj nélkül viselik a legvékonyabb ruhákat tévöz idején is. Szólt még a beteglátogatásokról és az iskolaorvosi intézményről, majd azt ajánlotta hallgatónak, hogy mindenki legalább egy évben egyszer vizsgáltsa meg magát orvosnál!

Művészet.

A menekülő asszony.

Galsworthy-bemutató az aradi színházban.

John Galsworthy a társadalomból süritett morál-drámák mély fantáziájú írója. Fanyar igazságokat vagdos a társadalom fejéhez, drámája szinte tulbitított oldata az elmélyült ítéletek keserűségének, alakjaival, néhol felületes, máshol apró nuanszokig kivonalozott figuráival néha beklendül az irrealitás sodrába s egy csak a mentsége: bámulatos szövevényes fantáziája, amellyel képes belegyömöszölni az emberbe a hitet, hogy amit ő mond s ír, az ha még eddig nem történt meg, hát könnyen valóra válhat. Ilyen feszes, könnyen elpattanható hurokon táncolt Galsworthy az Uriembereknél is, azonban ha Galsworthy rutinos színpadi író is, még nem sziporkázó, ötletes színpadi trükk-mester és ami pompás sikerben, hatásos effektusokban kifejezésre jutott az Uriembereknél, az epugy szordinóval s sikertompítóan érvényesült a szerző új művénel: A menekülő asszonyval. Mert az Uriemberek-ben mohó várnakozással és jogosan fölfeljesztett érdeklődés mellett haligattuk a társadalmi és vallási válszfallal által kikényszerített keserű szólásokat, most érthetetlennek tarthatjuk a durva vésővel mintázott, jelleg nélküli alakokba rágott tipikus Galsworthy-elmékedéseket.

Galsworthy felölel egy csomó mélyreható kérdést, szónokol róluk hosszú négy, illetve öt felvonáson át, a végén pontot azonban elfelejt tenni s mindenkép a „halál“ megoldását hozza ki utolsó tettnek. A halálos vég kétségkívül sok esetben hatásos befejezést kölcsönzött már daraboknak, ha a halál ott alkalmas helyzetben van beleillesztve, de most? a halálos finis elébe vágott egy most nyitott kérdésnek, amelyeknek elgondolását, nyitját végül is a közönség képzelőtehetségére bízta Galsworthy. Így tehát a darab nem teljes egész, sőt a beosztás tekintetében hiba az is, hogy a műnek a folyását már az I. felvonás végén igen magas fokra hevítette az író, s valóban gigászi munka várt a színtársulat művészeire, hogy ezt a nívót legalább ebben az emelkedettségben mindvégig megtartsák.

A darab tartalma erősen ibseni. A való élet egyszerűségében már nem igen ismerünk olyan következetes, kiinomodott, élénk lelki világu nőket mint Clare, a hősnő, aki öt évi házasság után magára ijed a házasság rideg szürkeségében, emóciókra, kilengésekre vágy, válni akar, menekül, vadul, kétségbeesett, érthetetlen gyűlölettel a házasság bilincseinek csörgése elől. Ki-ki köt bizonytalan révekben s el-el indul ismét megtántoríthatatlan lavinaszerű csuszással a lejtőn, hogy végül kettős probléma meredjen elé: a férjéhez való visszatérés, vagy a halál. Galsworthy hősnőjében volt annyi, megértő romantika — a közönség iránt, hogy inkább a testének adja meg a kegyelem-dőbfést. Ime így menekült John Galsworthy asszonya. Megrázóan, izgalmasan, — valótlannul.

A meglehetősen „középinom“ darabot a premier közönsége nem fogadta tulságos lelkesedéssel és ami tetszett, az is csak a pompás előadás volt. Fekete Irén ragyogó művészetének teljes latbavetésével állt a szerző reménytelen ágye mellé. Sokszínű, meleg, visszhangra találó szavakat csiholt ki, bámulatos igyekezettel, formátlan szerepéből. Malise újságíró a darab egyetlen kerékded alakja, amelyet Mézáros Béla bravuros eltalálással játszott meg. A korrekt rendezés is az ő sikere. Jávor Alfréd passzív szerepében küzködött dicséretesen. L. Kiss Mariska kitünő takarítónő adótt. A többi szerepekben: Adorján Margit, Károly Klára, Győző Alfréd, Révész Lajos, Olasz Lajos, Örvössy Géza, Kun Dezső, Kőváry Emília s Makróczy Levente osztályrészesei az előadás sikerének. (s. p.)

* Az aradi színház heti műsora. Csütörtök: Menekülő asszony, színmű. (C. bérlet.) Péntek: Menekülő asszony, színmű. (A. bérlet.) Szombat délután 3 és fél órakor: Peleskei nótárius, énekes vigiáték. (Ifjúsági előadás.) Este 8 órakor: Éva.

Nem maximálják a kávéházakat Aradon.

Miniszteri rendelet értelmében a város vezetősége nem állapíthatja meg a kávéházi árakat.

(Arad, január 26.) Beszámoltunk arról, hogy Aradváros vezetősége átírt Timisoara város vezetőségének, kérve, hogy közölje a kávéházak maximális árát, miután Aradon is maximálni akarják a kávéházi árakat. Ma megérkezett Timisoara válasza, amelyben közölte, hogy Timisoaran nincsenek maximálva a kávéházi árak. Ellenben ott a kávéházi árak

dolgában csupán annyi történt, hogy valaki a fekete kávé magas ára miatt feljelentést tett a spekulatív bűnösöknél a kávéházi árak ellen, akik a bíróság megbíntetett. A válasz alapján Dircea Vazul gazdasági tanácsos azt a javaslatot teszi a tanácsnak, hogy a miniszterium rendeletéhez alkalmazkodva, ne maximálja a kávéházi árakat, aminek különben a város vezetőségének amogy sincsen iora.

Agyonlőtték Románia leghíresebb banditáját.

Véres tüzharc egy szakasz rendőr és a rablóvezér között. — Halállal végződő kézítusa két rendőrtiszttel.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A ploesti rendőrség tegnap délután bekerítette és agyonlőtte a már hónapok óta szökésben levő hírhedt banditát, Ogaru, alias Savulescu Victor többszörös rablógyilkost, aki — mint ismeretes — 1924. nyarán Bucarestben a nyílt uccán három rendőrt lőtt agyon, majd az őt tovább üldöző Panova szigurancakomiszározt Teleorman községben meggyilkolta. A szigurancakomiszárnak azonban még volt annyi ereje, hogy az elfutó Ogaru után löjjön, akinek a lábába furdótt a golyó s miután ezáltal nem tudott elmenekülni, a haladó komiszár segítségével két rendőrök kezébe került. Annak idején az ilfovi törvényszék életfogytiglan tartó kényszermunkára ítélte Ogarut, aki azonban az elmúlt őszön megszökött a doftanal sóbányából s azóta újabb különféle gaztetteket követett el.

Néhány nappal ezelőtt a ploesti-i rendőrségnek tudomására jutott, hogy Ogaru a városban tartózkodik. Borcea és Boltasu komiszárok vezetésével egy szakasz rendőrt küldtek ki a veszedelmes bandita kézrekerítésére, aki azonban észrevette a közeledő veszedelmet és egy üres szobába bujt el, ahol élet-halál harcra készült a rendőrökkel. A rendőrök a két komiszár vezetésével — miután arra a felszólításra, hogy nyissanak kaput, nem kaptak választ — erőszakkal benyomultak a házba, a hoi azonban csak egy fiatal asszonyt és egy gyermeket találtak. A fiatal nő tagadta, hogy

az ő házában bujdosna Ogaru. A rendőrök majd majdnem eltávoztak, amikor Borcea komiszár az udvarban észrevette, hogy az udvari szobában, az ablak mögöl egy ember leskelődik ki. Az ablakhoz lépett és felszólította a bujkáló embert, hogy lépjen elő. A válasz egy bentülő lövő revolverlövés volt, amely a balkezén sebesítette meg a komiszározt, aki erre parancsot adott a rendőröknek a tüzelésre. Egymás után hetvenhat golyót lőttek be a rendőrök az ablakon, míg végre a két komiszároznak sikerült betörnie az eireteszolt ajtót és benyomultak a bandita rejtékhelyére. Nagy meglepetésükre azonban Ogaru életben volt s amikor a szoba padozatán hasálya észrevette a benyomuló rendőröket, eléjük ugrott és ismét revolverlövésekkel fogadta őket, majd mikor látta, hogy céltévesztett, eldobta revolverét és kezével támadt neki üldözőinek. Pár perces viaskodás után Boltasu komiszár előrántotta revolverét és közvetlen közelről három golyót lőtt a bandita mellébe, aki nyomban összeesett és meghalt. A bandita rejtékhelyén a rendőrség két Steyer-pisztolyt, 600 lövedéket, különböző betörőszerszámokat, 38.400 lejt, hat nagy és négy kisebb román aranypénzt, 15 idegen aranypénzt, 7 Napoleont, 17 darab török aranypénzt, rengeteg ezüstöt, selymet és más lopott holmit talált. A boncolás megállapítása szerint a banditát harmincegy éves érte, de ezek közül csak az utolsó három volt halálos.

— Az aradi színházi iroda hírel. Az Éva, Zsuzsanna Ferenc egyik legszebb operettje kerül színre szombat este. A bibájós címszerepet minden primadonna álmal Havassy Mimi fogja játszani, aki már teljesen a közönség szeretetében fértközött. — Vasárnap délután 6 és fél órakor mérsékelt helyárak mellett a Becstelenek kerül színre. A múlt vasárnap Kallós József családgyászra miatt maradt el a hatásos dráma előadása. — Szomorúságának éneke, az orosz színpadi frolalomnak ez a remekműve lesz a jövő hét szenzációja. — Ossip Dymov világhírűvé lett drámáját a vilnai zsidó színészek játszották hatalmas sikerrel. Az aradi társulat hetek óta készül a nagy feladatokat igénylő darabra.

Obstrukció fürdőkáddal.

Nagy vihar a bécsi község tanácsban.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) A bécsi község tanács tegnap ülésein költségvetés tárgyalása alkalmával a keresztény-szociálista ellenzék nagy botrányt provokált. Az ellenzéknek 16 szónoka volt még hátra, amikor a szociáldemokraták a vita bezárását indítványozták, amit el is fogadtak. Az ellenzék tiltakozott ez ellen az eljárás ellen és feleletképpen a legkülönbözőbb hangszerekkel fülsiketítő lármát kezdett. A lapok jelentése szerint ebben a hangversenyben még egy pielh fürdőkádat is felhasználáltak. Seitz dr. polgármester felszólította az ellenzékelt, hogy jelöljön ki egy vezérszónokot, azonban a nagy lármában nem értették meg a polgármester szavát. Miután a felhívásnak nem tettek eleget, a polgármester kimondotta, hogy javaslatát nem fogadják el s ezzel az összes ellenzéki szónokok elvesztették szólásjogukat. Az ülés nagy izgalommal zárta a napot. Ez az eset annyira kiélezte a szociáldemokrata-többség és a keresztény-szociálista kisebbség között a helyzetet hogy már látszik kizártnak a község tanács időelötti feloszlása, ami a nemzetgyűlés helyzetére is befolyással lenne.

* Chaplin Angliában fog filmezni. New Yorkból jelentik: Charlie Chaplin tudvalevőleg megszökött Hollywoodból. New Yorkban most nyilatkozott egy újságírónak és a következőket mondotta: — A leghatározottabban megcáfolom azokat a vádakot, amelyekkel feleségen engem illet. Heteken át vártam Hollywoodban, hogy feleségem megindítsa a válópert. Minthogy azonban hiába vártam, fogtam magamat, eljöttem Kaliforniából és magam indítom meg a pert. Az egész ügyet feleségem családja mozgatja, mert ezek az emberek a pénzemot akarják, nem pedig a gyermekeimet. Csak azért se hagyom magam! Elmondta még Chaplin, hogy legközelebb Angliába fog dolgozni. Stevenson novelláját fogja megfilmesíteni és a film címe ez lesz: Az öngyilkosok klubja.

Két tűz Galatiban.

Huszonöt milliós kár. — Oltás közben ellopott ékszer.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Galatiból jelentik: Az elmúlt éjszaka folyamán két nagyarányú tüzeset történt Galatiban. Az első tűz a „Sucher” bőszerzőüzemben ütött ki s a lángok rövid néhány óra alatt a hatalmas épületet és feldolgozott, valamint nyers bőrökkel megrakott faktárépületeket és a gépházat elhamvasztotta. A kár meghaladja a 25 millió lejt, amely azonban biztosítás révén megtérül. A vizsgálat megállapítása szerint a tüzet rövidzárlat okozta.

Ugyancsak az éjjeli órákban kigyulladt Galatiban a „Mascota” ékszergyár épülete is. Az előbbi tűznél kimerült tűzoltóknak nagy megerőltetésükbe került, de ezuttal rövidesen sikerült a tüzet lokalizálni, s így a kár szerencsére alig haladja meg a félmiliót. A tűznél két tűzoltó súlyos égési sebeket szenvedett. Az oltás közben nagyobb mennyiségű ékszer eltűnt. A rendőrség vizsgálatot indított a tolvajok kiderítésére, valamint a tűz keletkezésének megállapítására.

A Simplon kettős balesete.

Sintörés következtében kettészakadt a vonat, de az utasok sértetlenül maradtak.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Legutóbbi számunkban — távirati jelentés alapján — megírtuk, hogy a Simplon szombatira vasárnapra virradó éjszaka Parvu és Suseni között kettészakadt s több kocsi kisiklott. A szerencsétlenség ügyében mára befejezték a vizsgálatot, amely szerint megállapítást nyert, hogy az első hírek tulzotak voltak, amennyiben a kisiklás egyáltalán nem volt katasztrófális s mindössze csak anynyi történt, hogy váratlan sintörés következtében a teljes sebességgel haladó Simplon eleje elszakadt a szerelvénytől s a fék nélkül maradt kocsik a törött sínre futva kisiklottak. Egy szemtanú különben a következőket mondotta:

— A páris—bucuresti-i Simplon percnyi pontossággal indult el este 8 óra 40 perckor Bucurestiből. Pítestibe minden zavar nélkül érkezünk. Márton a Simplon Pítestiből Costestiig nem áll meg, a szerelvény teljes sebességgel haladt, amikor valamivel Suseni állomás előtt hirtelen erős lökést kapott a vonat hátsó része. A szakaszban lévő nagyszámú utazóközönség riadtan ugrott fel ülőhelyéről s többen az ajtó felé szaladtak.

— Összeütközés történt — kiáltotta ebben a pillanatban valaki s ez a felkiáltás kétségbeejtő hatással volt a szakaszban lévőkre. Mindenki menekülni akart, egymást tiporták az utasok, de mert a vonat még mozgásban volt, senki sem mert leugrani. Ekkor következett a második, erősebb lökés, amely után nagy rázkódás történt s kocsink egy hatalmas csikorogás után oldalt dűlt a sínek mentén. Percel-be kellett, amíg az utasok annyira magukhoz jöttek, hogy megérthették a helyzetet. Egyetlen komolyabb sebesülés sem történt, mindössze nyolc-tíz ember a dulakodás közben lényegtelenül megsebesült. Szerencsénkre félóra múlva bejutott a timisoarai személyvonat s az utasok a személyvonattal folytathatták utjukat tovább.

Érdekes azonban, hogy viszont a Páris felől jövő Simplon egyik kocsija tegnap reggel Costesti állomáson ugyancsak kisiklott. A vonat két óra késéssel futott be Bucurestibe. A vizsgálat megállapítása szerint a sintörést és mindkét kisiklást az okozta, hogy a megenyhült időjárás következtében megindult olvadás után éjszakára hirtelen fagy állott be, amely tudvalevőleg rendkívül csökkenti a vassin eltapadást.

— Osztrák püspökök a tánc ellen. Bécsből jelentik: Az osztrák püspökök konferenciát tartottak, amelynek eredményeképpen elhatározták, hogy pástori levelet adnak ki, amelyben a hívőknek megtiltják a modern táncok gyakorlását, mert azok csak érzékiségre izgatják őket.

Mitilineu külügyminiszter a párisi döntésről.

Csütörtökön válaszol az elhangzott interpellációkra. — Folyik a vita a kamarában a CFR. körül.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A kamara ma újból megkezdte tanácskozásait. A miniszterek közül Mitilineu, Goga, Cudalbu, Trancu-lasi és Mihai Jonescu voltak jelen. Gaspar nemzetipárti a resicai iskola és Saveanu a bukovinai elemi iskolák ügyében szólal fel. Mitilineu külügyminiszter közli, hogy csütörtökön válaszol a magyar optások ügyében elhangzott interpellációkra, mert a képviselők csak ma vették kézhez a külügyminiszter brosúráját a párisi tárgyaláson tartott beszédéről. Bocu Sever a Gojdu-alapítványra vonatkozó iratok betérjesztését

kéri, majd kisebb jelentőségű felszólalások után áttérnek a napirendre, amelyen a CFR. autonómiájáról szóló javaslat szerepel. Popescu védeimébe veszi a javaslatot, mert szükség van a kormány hatályosabb ellenőrzésére.

A szenátus ma délutáni ülésén Berlescu ipari és kereskedelmi miniszter a bányatörvény szerint a külföldi társaságok számára megszabott határidőnek egy évvel való meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot terjeszti be. Hotiuceanu mentelmi ügyét tárgyalják ezután, majd a szenátorok a szekciókba vonulnak.

Készül Aradváros költségvetése.

Megbeszélések az egyes szolgálatok igényléseiről.

(Arad, január 26.) Ma délután kezdtek meg az aradi városházán a költségvetés előkészítését. Az egyes szolgálatok főnökei ma délután öt órakor megbeszélést tartottak. Angel

István dr. elnöktele alatt. A tanácskozásokat, amelyek alatt megállapítják, hogy egy-egy szolgálatnak milyen összeget állítanak be a költségvetésbe, holnap délután folytatják.

Nincs még döntés Alexander Béla ügyében.

Hogy hangzik Polich Józsefnének az aradi ügyészséghez érkezett levele. — Folyik az Alexander-ügy iratainak áttanulmányozása.

(Arad, január 26.) A rablói kossággal vádolt Alexander Béla meui (borosjenői) gyógyszerészségét megiepő fordulatokban gazdag ügyében — mint már mai számunkban jeleztük — újabb csemény történt. Az 1923. május 25-én megmérgezett és kirabolott Polich József kereskedelmi ügynök özvegye budapesti tudósítónk távirati jelentése szerint a napokban a magyar igazságügyminisztériumhoz beadványt intézett, s ebben Alexander Béla kiadatását, illetve a kiadási eljárás sürgős megindítását kérte. Az özvegy azonban úgy látszik nem elégedett meg a magyar igazságügyminisztériumban történt intervencióval, mert tegnap reggel az aradi királyi ügyészség egy román nyelvű kérvényt kapott kézhez, a melyben özv. Polich Józsefné — hivatkozással az általa időközben beszerzett bizonyítékokra — Alexander Béla sürgős kiadatását kérte. Az özvegy kérvénye magyar fordításban a következőképen hangzik:

Tekintetes Ügyészség! Egy sötétlelkű gonosztevő, Alexander Béla gyógyszerészségét büros cselekedete által porig lesújtva, évek óta tartó kitorölhetetlen gyászszal szívemben, könnyörögve fordulok a nagytekintetű aradi román királyi ügyészséghez, hogy az aradi ügyészségi fogházban lévő Alexander Béla gyógyszerészségét, aki férjemet, Polich József kereskedelmi ügynököt meggyilkolta és kirabolta, a magyar hatóságoknak kiadni sziveskedjék.

Amilyen meglepéssel vettem tudomásul, hogy Alexander Bélát, aki engem özvegygé, két gyermekemet pedig árvává tette, ki fogják adni a magyar hatóságoknak, ahol felelnie kellene elkövetett büneiért, olyan meglepéssel hallottam azt a hírt, mintha a román állam nevezett nem hajlandó kiszolgáltatni. Epen ezért a legmélyebb tisztelettel kérem a tekintetes Ügyészséget, amelynek hivatása a büncselekmények megtorlása, hogy hallgassa meg egy, a legteljesebb nyomorban küzdő özvegy és két szerencsétlen árva jajszavát és járuljanak hozzá, hogy férjem gyilkosa kiadása után elnyerje méltó büntetését. A büntény elkövetését illető megdönthetetlen bizonyítékok egytől-egyig a kezeim közt vannak, s azok Alexander Béla kétségtelen bűnössége mellett szólnak. Kérem Önöket, higgyék el nekem, hogy a román államnak is érdekében áll megszabadítani az emberiséget ettől a sötétlelkű embertől.

Románia iránt érzett legmélyebb tiszteletem tolmácsolásával szükségesnek találom kijelenteni azt, miszerint kételkedem abban, hogy a román állam fiává fogadna egy olyan visszaeső bűnöst, akinek multját börtönök és büncselekmények jelzik, mint Alexander Bélát. Ezért a legmélyebb tisztelettel arra kérem a tekintetes ügyészséget, hogy férjem gyilkosát, Alexander Bélát a legrövidebb időn belül a magyar hatóságoknak kiadni szives-

kedjék, hogy égbekiáltó tettéért méltó büntetését elvehesse.

Románia iránt érzett tiszteletem ismételt tolmácsolásával, abban a reményben, hogy jajszavam meghallgatásra talál és férjem gyilkosát kiszolgáltatják, vagyok a tekintetes ügyészségnek tisztelő hiva Monor. (Pestmegye) 1927. január 5-én, özvegy Polich Józsefné, monori, Andrassy-ut 63. szám alatti lakos.

Polich Józsefné kérvényét az összes vonatkozó ügyiratokkal együtt Niculescu főügyész még a tegnapi nap folyamán Gitta Agoston főügyész-helyettesnek osztotta ki. Gitta főügyész-helyettes ma munkatársunknak kijelentette, hogy még nem készült el az iratok áttanulmányozásával s így az ügyben egyelőre nem nyilatkozhat.

Mulatság.

Az aradi román nőegylet bálja. Az aradi román nőegylet igen érdekesnek, színesnek és pompázatosnak ígérkező bálát rendez január 29-én este tíz órai kezdettel az aradi Felér-Kereszt nagytermében. A bálra szóló meghívók ugyanis a rendezőség ama kérő felhívását tartalmazzák, hogy a hölgyek a bálón román nemzeti viseletben jelenjenek meg. A bál nagy sikere már előre is biztosítva van, annál is inkább, mert aziránt máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Az aradi izraelita jótékony nőegylet táncal egybekötött tea-délutánja február 6-án a Központi szálló összes termeiben.

— Gyermekek! Kérjétek meg szüleiteket, hogy hozzanak el 30-án a Központiban rendezendő gyermek-bálra, amely d. u. 4 órakor veszi kezdetét.

— Kiss Rózsa február 1-én rendezendő jémez-estélyére meghívók átvethetők a Krispin-teremben.

— Astra-táncestély Aradon. Az aradi Astra zene- és dalegyiet február 5-én este 9 órai kezdettel a Vadászkürt-étteremben műsorral egybekötött táncestélyt rendez. A hívőknek ígérkező estély iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— Fabál február 12-én.

— AAC táncos-teája február 13-án a Felér Kereszt nagytermében.

Bál az aradi katolikus gimnázium javára. Február utolsó szombatján nagyszabású táncestély lesz Aradon, amely iránt máris igen nagy az érdeklődés Aradváros társadalmi körökben. Az aradi római katolikus egyházközség az aradi katolikus főgimnázium javára február hó 26-án műsoros táncestélyt rendez a Központi-Szálló összes termeiben, Vásárhelyi Janka védnöksége alatt.

H I R E K.

A spanyol.

Egy új típus termelődött mostanában ezen az izgalomtól fűlő napokban, amikor a járvány réme kering gondoktól szántott, reménytelenségben savanyodó fejünk felett. Csak természetesen, hogy ő is kávéházi lény, mint ahogy az volt a kávéházi Conrad is és a biztos tözsdei tippeket füledbe sugó is.

Csak az új típus feje fölé, mint valami láthatatlan keretet oda kell képzelni ezt a mi mai életünket. A ritmikus, hisztériás rángatózást, amit charlestounak neveznek. A mozdulhót, a minnek alapja mégis csak az, hogy kikíváncsunk szegényes kislehetőségű életünkben, hogy legalább a vásznon lássunk ismeretlen vizeket és fűzeteket, égnek meredő amerikai palotákat s regényesen távoli pálmáikat.

Szóval az új típus fél a — spanyoltól. A járványtól. Ez a félelem végigszántja minden agysejtet és egész testét, fogvacogó rémülettel tölti be életét. Még gondolni sem tud másra, mint a látlatatlan kórra. A munkától irtózik, szórakozásra gondolni sem mer. Fél. — Egész életében meggyőződéses antinikotinista volt. Mióta a járvány híre vészjóslóan végigszángidott a városban az egyik cigaretta végéről a másikra gyújt rá. Mert a Binéter a hivatalban kijelentette, hogy az influenza ellen a legnatasabb medecina a cigaretta.

Izlik. Mindent. Sört, bort és pálinkát, anélkül, hogy kívánná, undorral, rendszer nélkül s hihetetlen mennyiségben. Mindig példásan mértékletes embernek ismerték. Mostanában az italtól tántorogva, a járdán valamennyi kökockán megbotozva, tér nyugovóra. Lovagias ügyei támadnak, mert nem hajlandó senkivel kezdet fogni. Amikor betér a kávéházba, botrányt rendez a pincérrel, ha az összes lapok nem fekszenek példás rendben az asztalán. Majd gyorsan fellapozza a járványról szóló riportokat, egy-egy hivatalos nyilatkozatot valósággal szűrőcsőve élvez.

Ezután negyedóránként átküld a gyógyszerárba pasztillákért, aspirinért és egészen furcsa, ismeretlen nevű gyógyszerekért. Majd ezzel sem elégszik meg, hanem személyes diskurzusra átmegy a patikába, próbál informálódni. — ... tudja, kedves patikus ur, arról szeretnék beszélni magával, amit a lapok nem mernek megírni, tudja, a mi házukban... — így kezdődik a csevegése, amelyben a rémhírek tornyát építi fel. Majd kissé megnyugtatóvá válik, mert a patikustól egészen különleges gyógyszert kapott.

Ismerőseit felszólítja arra, hogy jól nézzenek az arcába, nem látják-e rajta a kezdődő betegséget. Ha valaki azt állítja, hogy makkegészség virul a képéről, lemondóan legyint s keserűen nevet. Gimnazista kora óta könyv nem volt a kezében. Most többezeroldalas orvos könyveket buj.

Ma találkoztam vele a kávéházban. Őszintén megnedmtam a véleményemet a dologról, az értesülesemet, hogy egyáltalán nincs járvány. Nincs semmi baj Aradon.

Felugrott.

— Ne mondja, igazán — zugta felém kétségbeesetten — nem jön a spanyol. — Lehorgasztotta a fejét és nagyon elszomorodott. — Éreztem, hogy megbántottam, fájdalmat okoztam neki. Szegénynek üres lesz az élete s spanyol influenza réme nélkül.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint tulnyomóan száraz idő várható, mérsékelt éjjeli faggal.

— Megbetegedett a király influenzában. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul értesülése szerint Ferdinand király könnyebb influenzában megbetegedett.

— A volt trónörökös Rómában. Rómából jelentik: Elena hercegnő, a volt trónörökös Rómába érkezett. A pályaudvaron Lohovary követ és a követség személyzete fogadták. A hercegnő az olasz királyi udvar vendége és a Quirinalban szállt meg.

— Román liceum Albániában. Bucurestiből jelentik: Az albán kormány engedélyezte a diákok számára a román liceum működését.

Ülést tartott az aradi Magyar Párt.

Gál Gyula üdvözlése. — Az új szervezeti szabályok. — Az állampolgársági ügyek. — Arad iparossága és a Magyar Párt.

(Arad, január 26.) A Magyar Párt aradi tagozatának intézőbizottsága ma délután 6 órakor ülést tartott, amelyen úgy a helybeli, mint a vidéki tagok nagy számban jelentek meg. Barabás Béla dr. elnök a gyűlés megnyitása után bejelenté, hogy Kubelkáné Vas Anna 100 aláírt belépési nyilatkozatot nyújtott át neki. Jelenti továbbá, hogy a budapesti Nemzeti Színház meghívott küldött Arad magyar közönségének Gál Gyula jubileumi ünnepélyére. A meghívóra meleg hangú levélben válaszolt és az aradi magyarság jókívánatait tolmácsolta az Aradról elszármazott jubiláló művészeknek.

Bérczy Lajos titkári jelentésében ismerteti az elmúlt év fontosabb eseményeit. Az ülésen a vidéki tagok részéről felmerült az a gondolat, hogy olvasókörieket létesítsenek a gazdaközönség számára és ezek megszervezése határozatba is ment. Az országos szervezeti szabályzat tervezetéhez minden helyi csoport hozzászól. Az aradi tagozat véleményét a következő bizottság fogja leszűrni: Széll Lajos dr., Párecz Béla dr., Nagy Sándor dr., Krenner Miklós dr., Lócs Rezső dr., Takácsy Miklós, Koróssy György.

— Francia író és Sturdza hercegnő házassága. Párisból jelentik: Paul Morand követségi titkár, a modern francia írói generáció egyik legtehetségesebb tagja, akinek nevét különösen Gálans Európa című munkája tette ismertté, megnősült. Diamandi párisi román követ feleségének hugát, az egyik Sturdza hercegnőt vette feleségül.

— A bucuresti-i magyar követség estélye. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i magyar követség tegnap este dinert adott, amelyen Averescu tábornok és neje, továbbá az angol, osztrák és lengyel követ, valamint más diplomáciai és politikai személyiségek vettek részt. A vacsora folyamán futólag érintették a magyar opánsok ügyét is, amely alkalommal báró Villányi magyar követ közölte a miniszterelnökkel, hogy magán személyek akciójáról van itt szó, a magyar állam beavatkozása nélkül.

— Szerenád a polgármesternek. Megkapóan kedves, romantikus eseménye volt Arad mára virradó éjszakájának. Egy szerenád hangzott el. Angel István dr., Aradváros új polgármestere kapta. Így történt: Amikor az elálmosodott éjszakai kávéházak és vendéglők lehunyták esillárszemcikkeit, a ködös hajnali uccákon keresztül innen-onnan összeérve, kérdezősködés nélkül összefolyva, különös menet kigyózott végig az Alsómarospart felé. Jóval százon felül lehettek: feltűrt galléru, vig vándorai az éjszakának: Arad összes cigány-muzsikusa, hónapok alatt a tokba zárt hegedűszerszámmal, csellóval, pikulával. Emcietes, sárga ház előtt torpantak meg. Csattantak a tokzárak, egy-két püsszegő jeladás s a következő pillanatban csodálatos szerenádok ismert édes-bus hangjai csendültek fel a januárvégi ólmos virradásban. Arad cigányzenészei szerenádokat adtak Arad új polgármesterének, Angel István dr.-nak. És Angel dr. előbb világot gyújtott, elfogadta az éjjelezését, aztán felnyitotta az ablakot és elérzékenyülve mondott köszönetet az aradi „romák” igaz érzéseinek spontán megnyilvánulásáért, akik a maguk módja szerint tolmácsolták ragaszkodásukat, szeretetüket a város új polgármestere iránt.

— A magyar kultuszminiszter Mussoliniról. Rómából jelentik: A Journal D'Italia budapesti tudósítója Interjut közöl Klébelsberg Kunó magyar kultuszminiszterrel. — Azt írja az említett lap, hogy a magyar kultuszminiszter március 2-án indul Rómába olasz kollegája meghívására, hogy két előadást tartson az olasz-magyar szellemi kapcsolatokról. A tudósító kérdésére Klébelsberg megcáfolta azt a hírt, hogy utja Betinien gróf miniszterelnök útjával volna összefüggésben. Mussoliniról a magyar kultuszminiszternek az a véleménye, hogy ugyanazt az erős energiát és elszánt akaratot mutatja a kis dolgokban, mint a nagyokban és az ő érdeme, hogy meg tudja a hárkét is nyerni.

Purgly László, Bérczy Lajos. Egy nagyzerindí magyar egyetemi hallgató egy évi tanulmányi költségére percek alatt összegyűlt a szükséges összeg az intézőbizottsági tagok között. A bizottság elhatározta, hogy a nyomorgó magyar diákok segélyezését a jövőben intézményesen öhajítja rendezni. Az állampolgársági lajstromokba való felvételt elősegítendő, egy bizottságot delegáltak, amely készséggel és díjmentesen áll a magyar közönség rendelkezésére jogos állampolgársági igényük érvényesítésére. A bizottság dr. Szuchoy Pál, dr. Bedő Árpád és dr. Orfi Gyula ügyvédek közül áll.

Barabás Béla dr. végül elnöki enunclációt tesz, amelyben leszögezi, hogy egyesek szerint az iparostársadalom neheztel a Magyar Pártra, azért, mert — a hírek szerint — a párt elfogultán kezeli az iparosokat. Kijelenti az elnöki székéből, hogy a párt egyetlen tagja sem érez, nem is érezhet mást az iparosokkal szemben, mint meleg magyar, testvéri barátságot és szolidaritást. Reméli, hogy ezzel minden ellentét el fog simulni. Néhány kisebb jelentőségű indítvány után az intézőbizottsági ülés véget ért.

— Aradi arlasszony halála. Hosszas szenvedéstől váltotta meg ma a halál Kohlbauer Ferencnek, az egykori jeles aradi főreáliskolai tanárnak özvegyét. Kohlbauer Ferenc, aki körülbelül 25 éve hunyt el, huzamos ideig működött az aradi főreáliskolánál, mint a francia nyelv tanára, mely idő alatt a francia irodalom népszerűsítése tárgyában kiadott kiváló dolgozataival, valamint 1894-ben a polgári házasság védelmére kiadott röpiratával nagy feltűnést keltett. Özvegye, nagy műveltségű és olvasottságú nő volt, ki francia és német órák adásával töltötte özvegyi éveit s kiváló módszerrel nagy eredményeket ért el. Még halálos betegségében is foglalkozott szeretett tanítványaival, kik, valamint nagyszámú ismerőssel csütörtökön délután fél 5 órakor kísérték a felsőtemető halottas házából néhai férje mellé örök nyugovóra a népszerű matróntát.

— Hare a zsidóság szenátusi méltósága körül. Bucurestiből jelentik: A politika egyik legérdekesebb szenzációja, hogy a szenátus igazoló bizottsága a kontestációk dacára, amely szerint a romániai zsidóság hivatalból kijelölt szenátusi méltósága nem dr. Niemerover rabbit, hanem Schoor rabbit illeti meg a zsidóság többségének akarata szerint, ma az ügyben úgy döntött, hogy a mandátum felett elsősorban a zsidóságnak egymás között kell megegyezésre jutnia. Felszólítja tehát a szenátus igazoló-bizottsága, hogy egyöntetűen állapítsa meg a maga jelöltjét, még pedig rövid időn belül, mert különben a jelenlegi mandátumot megsemmisítik s akkor — a következő választásig — a zsidóság egyetlen képviselője csak foglalhat helyet a szenátusban.

— Házasság. I. Panu tűzerkapitány (Brasov) és Jellassé Erzsébet (Arad) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A magyar országgyűlés elnöksége. Budapestről jelentik: A kormánypárt már kijelölte a parlamenti tisztikar és bizottságok tagjait, amely valószínűleg érvényre is jut. A keresztény-kisgazda és polgári pártok egyhangulag elfogadták a javaslatot, amely szerint a képviselőház elnöke Zsitvay Tibor, alelnöke Puky Endre (a második alelnöki állást a Wolff-pártnak adják, tehát valószínűleg Huszár Károly) lesz; jegyzők: Petrovics György, Héji Imre, Perlaky György, Berky Gyula, Gubic Ferenc, Urbanics Kálmán és amennyiben szaporítják a számot, Szabó Zoltán lesznek. Az egyes parlamenti bizottságok elnökei: földművelésügyi és gazdasági: Graeffl Jenő, igazságügyi: Plathy György, kérvényügyi: Szuhányi Ferenc, kivándorlásügyi: Barthos Andor, környvtári: Zsitvay Tibor, külügyi: Pekár Gyula, pénzügyi: Kenéz Béla, munkásügyi: Biró Pál, naplóbíró: Nánásy Andor, véderő: Karaffiáth Jenő, zárszámadási: Pauer Ferenc. Az ellenzék és Wolff-párt jegyzőjelöltjei: Pakots József demokrata, Györki Imre dr. szociáldemokrata és Gricger Miklós Wolff-párti.

— Angel polgármester fogadórái. A polgármesteri hivatal közli, hogy Angel István dr., Aradváros polgármestere, hetenként két napon, csütörtökön és szombaton nem fogadja a közönséget. Ezen a két napon dolgozzák fel az adminisztratív ügyeket és így a polgármester ezeken a napokon nem állhat a közönség rendelkezésére. A többi hétköznapi napokon az addigi órák alatt fogad.

— Seress Ferenc táblabíró meghalt. Szomorú, Arad igazságkereső közönségét közvetlenül is érintő gyászhirod közölte ma egy budapesti távirat. Seress Ferenc nyugalmazott táblabíró január 22-én Budapesten meghalt. Temetése január 24-én ment végbe nagy részvét közepette. Az elhunytnak Aradon is sok tisztelője van, hiszen hosszú esztendőken keresztül működött Aradon, mint törvényszéki bíró, majd lakáshivatali főnök s működéséért általános becsülés övezte körül. Rokonsági kötelek fűzi Parecz Béla dr. Aradváros képviselőjéhez is. Halálának híre osztatlan részvétet keltett Aradváros társadalmában. Seress Ferenc 1921-ben repatriált Aradról, Budapestre költözött fiához, aki a budapesti törvényszék tisztviselője s most ott érte utól a halál hetvenöt éves korában.

— Elkobzott lapok. Bucurestiből jelentik: Dan Pascu katonai ügyész tegnap elkoboztatta a Lupta és Adeverul című lapokat, mivel a január 4-iki események által előállított helyzet megváltoztatására vonatkozó cikkeket közölték.

— Elfogtak egy magyar forradalmár újságíró. Sopronból jelentik: A rendőrség ma úrizetbe vette Nánási György forradalmi újságíró, mert utlevél nélkül szökött át a határon Ausztriából. Az újságíró annak idején külföldre szökött, ahol egy ízben szerelmi bánatában öngyilkosságot kísérelt meg egy barátjával, aki akkor meg is halt. Most, visszaszökött az országba. Kihágás miatt két napi elzárásra ítélték, majd a büntetés letöltése után átadják a budapesti államrendőrségnek.

— Adóösszeírások Aradon. A helyszínen működő adóösszeíró bizottságok csütörtökön az alábbi helyeken jelennek meg: Mocloniuca baloldalán, a csanádi vasut és a kisvasut keresztezésétől felfelé, a Holtmaros mentén fekvő uccákban, a Calea Victoriein és a Calea Vanatorin.

— Tűz Lipován. Nagyarányi tűzvész pusztított a tegnapi napon Lipován. Eddig ismeretlen okokból kigyulladt és ugyszólván teljesen leégett Ursache György kapitány háza. A kár egy része megtérül, mivel a ház 400.000 lejre volt biztosítva.

— Betörés Radnán. Az elmúlt éjjel betörés történt Radnán. Ismeretlen tettesek feltörték az állomás mellett lévő, Pomescáné tulajdonát képező trafik és élelmiszerárúsi bódét és jelentékeny pénzüsszeget, valamint nagymennyiségű értéktárgyat és élelmiszert vittek onnan el. A károsult Pomescáné szegénysorsu uriaszony, aki ebből a keresetből tartotta fenn magát és családját és így a kár nagyon érzékenyen érinti. A radnai rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a vakmerő tettesek kézrekerítésére.

— Öngyilkos agastyán. Fracica János 84 éves pecicai földműves az elmúlt éjszaka folyamán beopódozott Selian Márta udvarára, ahol a szíven felakasztotta magát. Mire tetét észrevették, már kiszáradott.

— A japán császár halottaskocsija. Tokióból jelentik: Minden mikádónak megvan a maga saját halottaskocsija és Rintaro Mishimura, kinek családja évszázadok óta abban a császári kitüntetésben részesült, hogy az államfői temetéseknel szolgáló koporsókat és halottaskocsikat velük készítetik el, megérkezett Tokióba, ötven asztalos mesterrel és ugyanannyi társzekerrel. Az elkészítendő halottaskocsi hasonlítani fog az 1912-ben elhunyt Meyli császárhoz. A halottaskocsi hosszúsága több, mint hét méter, magassága három méter hatvan centiméter lesz, két keréken fog haladni, melyek átmérője másfél méter. A kocsi nemcsak a koporsót fogja magába foglalni, hanem hely lesz benne a zenészek számára is, kik a temetés egész ideje alatt gyászhimnuszokat és panaszdalokat fognak előadni. A hatalmas és pompás halottaskocsi mintegy ötvenezer dollárba kerül. Négy fekete és négy fehér ökör fogja vontatni.

Megválasztják az evangélikus magyar püspököt.

Bucurestiből ment a felhívás a magyar egyházközségekhez. — Ma is folyik a tárgyalás Goldis miniszterrel.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A magyar lutheránusok kiküldöttéi ma délelőtt újabb kihallgatáson jelentek meg Goldis kultuszminiszternél, aki hozzájárult ahhoz, hogy a szuperintendens és főgondnok választást a legsürgősebben megejtessék. A megállapodás értelmében Fritu Lajos és báró Ambrózy Lajos azonnal felszólítást intéztek valamennyi magyar evangélikus egyházközséghez, hogy küldjék be szavazataikat a két legfőbb egyházi tisztség betöltésére és ilyenformán 1—2 héten belül a választás külön közgyűlés, vagy zsinat nélkül lebonyolítást fog nyerni. Az alapszabályokra vonatkozólag a miniszter kijelentette, hogy ez a kérdés csak az új vallásügyi törvény megszavazása után lesz aktuális, az államsegélyre néz-

ve pedig a miniszternek nem állott módjában végleges választ adni.

Itt írjuk meg, hogy a kultuszminiszteriumból nyert információ szerint a királyhágó melletti református egyház és püspökség egy éve húzódo ügye befejezés előtt áll. Goldis kultuszminiszter ugyanis elkészítette a vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet már át is tett a legfelső törvényhozó tanácsához és ennek approbálása után a javaslat a parlament elé fog kerülni. A javaslat törvényerőre való emelkedése után valószínűleg összeül Clujra összehívják az erdélyi reformátusok zsinatját, amely az egész ország református híveinek legfőbb törvényhozó szerve lesz és amely megalkotja az új egyházmegye szabályrendeletét és elvégzi a szükséges módosításokat.

Románia jelentős tárgyalásokat folytat Németországgal

Tanácskozások a német nagybankokkal pénzügyi módzatokról.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az Adeverul biztos forrásból nyert értesülése alapján közli, hogy a kormány Berlinben tárgyalásokat folytat a nagybankok képviselőivel olyan pénzügyi módzatokról, amelyek valamennyi függő kérdés megoldását lehetővé teszik.

— Rómában összeült a Dunabizottság. Rómából jelentik: Rosetti meghatalmazott miniszter, olasz delegátus elnöklété alatt tegnap összeült Rómában a Nemzetközi Dunabizottság. A bizottság tagjai közül képviselve vannak Románia kívül Olaszország, Anglia, Franciaország, Németország, Magyarország, Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia és Jugoszlávia. A megnyitó ülésen jelen volt az olasz közmunkaügyi miniszter, valamint a külügyminisztérium államtitkárja. Tárgyalásra kerülnek a Vaskapu szabályozásával összefüggő összes kérdések. Valószínű, hogy a bizottság munkálatait csak február vége felé fogja befejezni.

Számítási torna.

Az iskolában a tanító felszólítja a kis Bandit.

— Mondj egy számot.

— 67.

— Helyes. Mondd ezt most megfordítva.

Mély csend.

A tanító dühöngve támad a nebulóra és magyarozza neki: — 67 megfordítva: 76.

— Na Pista, mondj te is egy számot.

— 26.

— Mondd megfordítva.

Ismét mély hallgatás.

A tanító újra megmondja, hogy az 62.

Majd felszólítja a kis Mórlickát, hogy ő is monadjon egy számot.

Mórlicka feláll és jelentősen így válaszol:

— Engem nem fog a tanító ur troclizni: 33...

— Gajda felebbez. Prágából jelentik: Gajda tábornok, volt vezérkari főnök, lapjában a Riaska Strab-ban kijelenti, hogy a katonai fegyelmi bíróság határozatát, amely megfosztotta rangjától, megfélebbezte.

— Öngyilkos lett egy ismert magyar család sarja. Budapestről jelentik: Blaskovits Iván ismert magyar nemesi család sarja 34 éves korában mellbelőtte magát. Öngyilkosságát azért követte el, mert a háború tönkretette existenciáját. A háború után nem tudott elhelyezkedni, most pedig nőstülni akart, amiben azonban megakadályozta anyagi helyzete.

— Analfabéták Spanyolországban. Madridból jelentik: A spanyol közoktatásiügyi miniszter elrendelte az analfabéták fokozottabb oktatását. A legutóbbi népszámlálás alkalmával ugyanis megállapítást nyert, hogy Spanyolország lakossága közül 52 százalék analfabéta és egyes vidékeken az irni és olvasni nem tudók száma eléri a 92 százalékot.

— Óriási fizetésképtelenség Budapesten. Budapestről jelentik: A Hunnia divatruház finanszírozói a Rota, Iritz, Excelsior, Hunnia és Mercur részvénytársaságok ma 29 milliárdos passzívával fizetésképtelenek lettek. A hitelezők között az állam 10 milliárddal, a Hempton belga grófi család 18 milliárddal szerepelnek. A cégek 40 százalékot ajánlottak fel a hitelezőknek.

— Kossuth-ünnep Magyarországon. Budapestről jelentik: Tegnapi száztagú küldöttség jelent meg Budapesten, az ugynevezett turini százak, akik 50 évvel ezelőtt Turinban felajánlották Kossuth Lajosnak Cegléd képviselői mandátumát. A félszázados jubileum napján már csak hárman élnek az első százból, azonban a küldöttség mindig százra egészíti ki magát. Először Kossuth Lajos sírjához mentek, ahol Sárkány Gyula, Cegléd polgármestere koszorút helyezett el, majd több beszéd hangzott el. Déli fél 1 órakor a megyeház dísztermében ünnepély volt, amelyen Raffay Sándor dr. püspök és Erdélyi Aladár Cegléd város képviselője emlékeztek meg Kossuth Lajosról.

— Eltévett német léghajó. Prágából jelentik: Egy német katonai léggömböt a vihar Csehszlovákia fölé sodort és kénytelen volt Északcsehországban földre ereszkedni. A cseh hatóságok a léggömböt lefoglalták.

— Repülő-tragédia. Párisból jelentik: Cogteil mellett, egy katonai repülőgyakorlat alkalmával egy repülőgépen motorrobbanás következtében tűz támadt. A gép többszáz méter magasságban keringett, amikor a lángok elhatalmasodtak a repülőgépen. A pilóta — egy őrmester — ejtőernyővel kiugrott és sikerült épen földet érnie. A megügyelő tiszt azonban bennégett és csak megszenesedett hulláját szedték ki a gép romjai alól.

— Öt kivégzés Törökországban. Angorából jelentik: A független bíróság egy anatóliai képviselő meggyilkolása miatt nyolc embert halálra ítélt, akik közül ötöt ma reggel kivégeztek. Három vádlott megszökött és azokat in contumacia ítélték halálra.

— A hegymászó tragédiája. Bécsből jelentik: A Rex vasut hegyi állomása közelében megrendítő szerencsétlenség történt, melynek Stareck Frigyes bécsi bankhivatalnok és sportoló lett az áldozata. Hegymászás közben lezuhant a hegyről és körülbelül 650 méteres esés után a völgyben találták meg őt a keresésére indulók, összetört tagokkal, holtan.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, meiliszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc Józef” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyították, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és füstszertüzletekben.

— Rosenbüch cégnél legmegbízhatóbb gyártmányú vászon és chiffon olcsón beszerezhető.

— Szünetel a vízszolgáltatás. Értesítjük a közönséget, hogy f. hó 27-én este 9 óratól reggel 5 óráig a vízszolgáltatás az új szűrők beépítése miatt az egész város területén szünetel.

— Sürgetik a Nova-sikkasztók visszahozatalát. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség mindent elkövet, hogy Pekáry Sándor és Réthy Károly, a Nova-részvények sikkasztóit mihamarabb hazahozhassák. Egyiptomból Green kairói konzultól érkezett távirat megállapítja, hogy 1300 egyiptomi fontot találtak a sikkasztóknál. A Newyorkba küldött részvények megkerülésekor a bank kára alig 2—300 millió korona lesz, amihez hozzájárulnak még a kiadási költségek, amelyek körülbelül 10.000 pengőt tesznek ki. Egy fővárosi bankban ma jöttek rá, hogy két héttel ez előtt valaki 100 darab Nova-részvényt zálogosított el a banknál. Megindult a vizsgálat az irányban, vajjon nem a sikkasztók voltak-e az elzálogosítók.

— Oroszország nem megy Svájcba. Genéből jelentik: A Népszövetség titkársága a Genfben legközelebb összeülő konferenciára a szovjet-kormány képviselőjét is meghívta. Tegnap érkezett meg a szovjet válasza, amely a legridegebben visszautasítja ezt a meghívást. A visszautasítás azért történt, mert a legutóbbi népszövetségi ülés alkalmával Genfben gyilkos merényletet követtek el Oroszország egyik delegátusa ellen és abban, hogy most újból Genfben hívták össze a konferenciát, a szovjet célzatosságot vél felfedezni. Véleménye szerint ugyanis azért állapították meg ismét ezt a helyet, hogy Oroszországot távol-tartsák a tanácskozásoktól.

Elutasították a magyar fajvédők petícióját

A magyar közigazgatási bíróság döntése szerint érvényesek a budapesti képviselőválasztások.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A ma déli budapesti Az Est jelentése szerint a közigazgatási bíróság elutasította a fajvédőknek a főváros déli kerületében megválasztott Pakóts József mandátuma elleni petícióját, alaki okokból. A tanács döntése ellen nincs jogorvoslás. A többi petíció ügyében is ezen a héten döntenek alaki szempontot véve, majd azután kerül sor, valószínűleg márciusban, az érdemi tárgyalásokra.

Garibaldiékat

kiközösítik a francia becsületrendből Franciaország belügyminisztere interveniált a becsületrend nagykancellárjánál.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Megirtuk, hogy a Garibaldi testvérek visszaadták a becsületrend tisztikeresztjét, amelyet a háború alatt kaptak, azzal az indokolással, hogy a francia bíróság marasztaló ítélete elfogult volt. Miután azonban a rend lovagjai nem mondhatnak le, a belügyminiszter felkérte a becsületrend nagykancellárját, hogy a Garibaldi testvéreket törölje a rend tagjainak sorából, amit a kancellár valószínűleg ki is fog mondani.

Önként jelentkezett tolvaj.

Nvomora miatt önmagát feljelentette egy aradi betörő a rendőrségen.

(Arad, január 26.) Az aradi rendőrségen ma önként jelentkezett a rendőrség egy igen jó ismerőse, aki már számtalan esetében ette az állam kényerét: Asztalos István állásnéküli egyén, hivatalos betörő. Pár hónap előtt öb betörés elkövetésének gyanúsításával lefűlelték Asztalost, azonban a tavasz betörőnek akkor sikerült kereket oldania. Azóta a rendőrség detektívjei több betörésnél ismerték rá Asztalos István munkájára, de a legszorgosabb nyomozás sem tudott eredményt produkálni és Asztalos István vigan követett el újabb tolvajlásokat. Ugyilátszik az utóbbi időben nem tudott semmiféle nagyobb kaliberű „eset” szert tenni és a tolvajkirály bizony szűkös napokat élt át. Végül is megunta a rossz „gazdasági viszonyokat” és önként jelentkezett a rendőrségen. Kedélyesen, jó humorral előadott vallomásában nvolet újabb lopást ismert be. Öregre vették s a rendőrség bűnügy osztálya most tovább nyomoz Asztalos bűnlajstromának teljes kiderítése céljából.

Bucuresti viz alá került.

A váratlan hóolvadás valóságos árvizet idézett elő. — Helyreállott a vasúti és a postaforgalom.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A váratlanul megennyhült időjárás következtében beállott hóolvadás a mai napra aggasztó arányokat öltött. A közel másfélméteres hó ugyszólván huszonnégy óra alatt elolvadt s a hólé a főváros külvárosi utcáit félméteres vízzel borította. A villamos és személyközlekedés tegnap dél óta teljesen szünetel a vízzel borította utcákon. A főpolgármester intézkedéseire kivezényelt utászkatonák árkokat ásnaak a felgyülemlett víz levezetésére, miután a levezetőcsatornák el vannak dugulva.

A hóviharak következtében napokra megakasztott vonatközlekedés a főváros és a vidék között már egészen helyreállott. Tegnap

este a vonatok mindössze pár perces késéssel futottak be Bucurestibe. Az országban mindössze Iasi—Braila—Galati között szünetel a telefon- és táviróforgalom. Ma este a közlekedésügyi minisztérium hivatalos kommunikéban közli az alábbiakat: A mai nappal a vasúti és postaforgalom az egész országban helyreállt. A táviró-vonalakat is megjavították, csupán a telefonszolgálat körül vannak még fennakadások.

Bucuresti-i tudósítónk a késő esti órákban táviratozza: Az északi pályaudvaron ma az összes vonatok pontosan indultak és részben rendszeren, részben minimális késéssel futottak be. Craiova és Costesti között a táviróvezetékek ismét elszakadtak.

Kibocsátották a kórházból az aradi telefonosleányt.

Ma délben gyógyultan elhagyta a kórházat. — Az orvosi vizsgálat nem tudta felfedezni a mérgezés nyomait.

(Arad, január 26.) Az Aradi Közlöny mai számában beszámolt Moravek Erzsébet aradi postatisztviselő nő megrázó tragédiájáról. A gyenge idegzetű és kimerült lelkű állapotú tisztviselőnőt ugyanis annyira megviselte betegsége, hogy közelmultban lefolyt — ránézve kedvezőtlen kimenetellel végződött — lakástárgyalása, hogy tegnap az alispáni hivatal várakozótermében hirtelen rosszullett, összeesett és a mentők szállították el. A szimpatikus, tragikus sorsú postatisztviselőnő iránt a legnagyobb részvét nyilvánult meg, mert mindenki kedvelte Moravek Erzsébetet, aki a legnagyobb készséggel állott mindenkor a felek rendelkezésére.

Rosszulétével kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy öngyilkosságot követett el és veronál mérgezte meg magát. Erre vallott az a tény is, hogy a végsőkig elkeseredett tisztviselőnő, aki teljes mértékben elkeseredett s fizikailag is, lelkileg is valósággal tönkretett a kicsiny lakásért folytatott sikertelen harc, valójában halálra szánta magát. Ennek különben ő maga is kifejezést adott még hétfőn délután amikor számszerint hét darab bucsulevelét megírta s azokat kézbesítés céljából egy postatisztviselő ismerősenek adta át.

Másnap történt az izgalmas rosszullet az ara-

di alispáni hivatal várótermében. Ahonnan a mentők a kórházba szállították Moravek Erzsébetet. Az aradi közkórházban nyomban megvizsgálták, azonban — nagy meglepetésre — semminemű mérgezési tünetet nem észleltek a betegen, ugyanígy, hogy gyomormosást sem alkalmaztak rajta. Ellenben, minthogy a szerencsétlen sorsú leánynak állandó idegrohamai voltak, Moravek Erzsébetet a kórházi orvosok rendezetűre elhelyezték — nem mint ahogy egy téves telefonértésülés nyomán irtuk, az elmeosztályba, hanem — a 6. számú, épen üresen álló kórterembe.

Moravek Erzsébet állapota különben a mai napra már annyira javult, hogy egészségesen kibocsátották a kórházból. A sajnálatraméltó de mindazonáltal titokzatos rosszullet doigában aztán ma újból érdekeltünk az aradi közkórház orvosainál, vajjon mi okozta a postatisztviselőnő heves rosszulletét, öngyilkosság, vagy idegizgalom? Erre illetékes helyről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Moravek Erzsébeten nem lehetett a legszorgosabb vizsgálat után sem a legkisebb veronál-mérgezés nyomára jutni s vagy egyáltalán nem mérgezte meg magát, vagy pedig oly kis mennyiséget vett be, hogy azonnal fölszívódott és semminemű káros hatást nem okozott a szervezetben.

A vénülés nem az ősz hajszállal kezdődik.

A tulságos kényelemkeresés teszi vénné az öreg embert.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Igen érdekes előadást tartott tegnap este a budapesti Közegészségügyi Egyesületben Erdődy Imre jeles pedagógus. Kedves témáról beszélt: arról, hogyan tarthatja meg az ember késő vénségéig fiatalágát.

— Az örökölt testi és lelki defetusok, a szülői ház kényeztetése, az iskola szellemi terhei mind kerékkötője a lelki és testi derékség kifejlődésének. De még ha a gyermek testi és lelki szervezete olyan erős is, hogy ereje és egészsége teljében lép a társadalomba, vajjon ki gondoskodik arról, hogy ez a készség megmaradjon az élet küzdelmeire is? Hiszen a társaság, melybe a fiatal fiú vagy leány belecseppen, rendszeren olyanokból áll,

akik csak akkor tudják, hogy egészség is van a világon, mikor már nincs!

Híu kedvtelések, haszontalan mulatságok, testet-lelket ölo időtöltések foglalják le a szép napokat, éveket, melyek alatt a késő idők erős fundamentumát lehetne lerakni egy derűs öreg kor számára. Alig hihető, hogy akadna ember, akinek ellenszenves volna a gondolat, hogy fiatal maradjon a sirjáig; de ellenszenves neki az a mód, amellyel ezt elérheti. Mert kevés embernek van inyére a szakadatlan munka, vagy a munkaszámba menő testedzés, mozgás. Pedig ezek nélkül a test ellankad, elpetyhüdik, megöregszik. Hogy is kívánhatna valaki, hogy erős, fúrge, rugalmas és hajlékony maradjon, ha nem szoktatta és nem gyakorolta testét ebben az irányban, hanem átadta magát a henyelésnek, tétlenségnek, a mennyiben

szellemi munkáján kívül semmi fizikai munkát nem hajlandó végezni.

teszi vénné az öreg embert.

A kényelem szót ki kellene törölni minden közönséges életű ember szótárából, mert ez csak a lomhaságnak a melegágya, amelyből erény soha, de bün annál gyakrabban sarjadzik.

A vénülés nem az ősz hajszál, sem nem az első ráncsal kezdődik, hanem a kényelemkereséssel.

Leghelyesebb életet él az, aki szellemi munkája mellett, már csak a változatosság kedvéért is, testi munkát is végez. A legtöbb ember azért idegenkedik a dologtól, s minden fiatalos mozgástól, tevékenységtől, mert méltóságán alulnak tart minden testi munkát; a nők nagyrésze pedig abban a téves hitben él, hogy a munka árt a szépségnek.

Pedig még ha úgy volna is — a mint hogy nincs úgy — akkor sem érdemes az arc szépségéért — mert hisz csak arról lehet szó — feláldozni a test általános szépségét: délcegségét, erciét, rugalmasságát.

Ha tudná, hogy mit jelent az ifjui test és lélek az öreg korban, senki sem sajnálna érte semmi fáradságot, vagy áldozatot. Mert mit ér a legragyogóbb élet is, ha alkonya nem derűs, nem kedves, nem bizakodó és elégedett? Az egész élet dicsősége, hatalma, sőt még szép emléke is elmerül, elvész abban a nyomoruságban, amelyet az öregség zudít azokra, akik testben, lélekben megtörve vánszorognak el odáig. Mig ellenben az élet minden küzdelmét, szenvedését elfelejtjük, vagy legfeljebb mint érdekes epizódokra gondolunk vissza rájuk, egy szépen, fiatalon befejezett élet alkonyán.

Locarno kormánya Németországban.

Még nem alakult meg Marx új kabinetje. — Stresemann eloszlatja a külföld aggodalmát.

Berlinből jelentik: Marx dr. ma délelőtt megjelent Hindenburg elnöknek kihallgatáson, hogy beszámoljon a kormányalakítás körül folytatott tárgyalásairól. Nyilvánvaló, hogy az elvi kérdésekben még fennállanak bizonyos nehézségek. Különösen a centrumbeliek hangoztatják, hogy ha a párt a nemzetiek kívánásai felé közeledik, feladná elvi álláspontját. A döntést estére várják.

Londonból jelentik: Stresemann német külügyminiszter a Timesnek adott intervjújában szembefordul a német kormánykriszissal összefüggésben és a külföldön elterjedt hírekkel, hogy az a locarnói szellemben folytatott külpolitikát veszélyeztetné. A krízis kizárólag belpolitikai természetű, a többség már jóléje mellett van az ő általa folytatott külpolitikának. A nemzetiek mögött álló széles körök is

megértették a locarnói politikát, ami azt jelenti, hogy az új, most alakuló kormány úgy a parlamentben, mint a nyilvánosság részéről erős többségre támaszkodhatik.

Berlinből érkezett esti jelentések arról számolnak be, hogy három órás tanácskozás után a nemzettek, a centrum és a néppárt meg egyeztek a kormány programjára vonatkozólag. Így végleges a három párt közötti koalíció Felszólították belépésre a bajor néppártot is, amely beeleegyezett. Ugyancsak a demokratákat is felszólították, akik még nem válaszoltak. Koch a demokraták vezére nem mutat nagy hajlandóságot a megegyezésre. Miután a centrumnak és néppártnak is nagy igényei vannak, a kormányalakítás körül nagy harcok várhatók.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A szeszárak újabb emelése.

Országos mozgalom a tervezett nagyarányú emelés ellen.

(Arad, január 26.) A romániai szeszpiacra nagy riadalmat keltett a pénzügyminisztériumnak az a döntése, hogy a szesz adóját, amelyet az elmúlt év nyarán emeltek fel 80 lejre, újabb 100 lejjel kívánja emelni hektoliter fokenként.

Az adózatlan szeszár-alap jelenleg 25 lej, az adó 80 lej és ezenkívül fizetendő a 20 százalékos ad valoren illeték, úgy, hogy a szesz tényleges ára jelenleg 120 lej hektoliterfokenként. Ez az ár — ha a pénzügyminisztérium tervét ténylegesen megvalósítja — 100 lejjel fog emelkedni, tehát 226 lejbe fog kerülni egy hektoliterfok szesz.

A pénzügyminisztérium azzal indokolja a

szesz adójának 125 százalékkal való felemelését, hogy az állami költségvetés egyensúlyát biztosítani kell a bevételek fokozásával.

A romániai szeszgyárosok körében hatalmas akció indult meg a pénzügyminisztérium szeszadóemelési terve ellen.

Az aradi szeszpiacra még semmi konkrétumot nem tudnak a pénzügyminisztérium adófelemeléséről. A néhány hónappal ezelőtt életbelépett szeszadó-emelés már amúgy is csaknem egynegyedére korlátozta a romániai szesztermelést és egy újabb adóemelés katasztrófális helyzetbe juttatná az ország szesziparát és kereskedelmét.

Zürichben 2.75, Párisban 13.40 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 26.)
Kifizetések: Berlin 45.05, Amsterdam 75.90, Newyork 188.75, London 920, Páris 7.56, Milánó 8.20, Prága 5.62, Budapest 33.15, Zágráb 3.34, Bécs 26.70, Zürich 36.50. — Árú: Márka 45, dollár 189, francia frank 7.50, olasz lira 8.20, cseh korona 5.60, pengő 33.15, dinár 3.30, osztrák schilling 26.70, svájci frank 36.50. — Pénz: Márka 43.70, dollár 187, francia frank 7, olasz lira 7.80, cseh korona 5.40, pengő 32.50, dinár 3.15, osztrák schilling 26, svájci frank 35.90. — Irányzat: szilárd.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 26.)
Berlin 123.05, Amsterdam 207.60, Newyork 519.25, London 2519.50, Páris 20.52.50, Milánó 22.25, Prága 15.37.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.14, Bucuresti 2.72, Varsó 57.50, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdézárlat. (Január hó 26.)
Amsterdam 207.60, Newyork 519.25, Páris 20.52, Milánó 22.25, Prága 15.37.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.75, Varsó 57.50, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Január hó 26.)
Devizák: Páris 7.40, Berlin 44.40, London 906, Newyork 186, Milánó 8.06, Zürich 35.90, Bécs

26.50, Prága 5.54. — Valuták: Napoleon 760, márka 44.25, léva 1.35, török lira 0.92, angol font 910, francia frank 7.45, svájci frank 36, olasz lira 8.20, drachma 2.10, dinár 3.35, dollár 187.50, lengyel zloty 21, osztrák schilling 27.50, pengő 33, cseh korona 5.50.

Országos kamarai kongresszus. Bucarestből jelentik: Február folyamán az ország összes kereskedelmi és iparkamarái Galatiban országos kongresszust tartanak.

Céghivatali hírek. Az aradi törvényszék céghivatala közli, hogy Ungurean Béla, az Erdélyi Hitelbank r.-t. volt főtisztviselőjének cégjegyzői jogosultságát — a bank kérelmére — törölte.

Vállalatok adóvallomásának határideje. Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy mindazok az ipari vállalatok és legálább 3 mellékteleppel rendelkező kereskedelmi vállalatok, amelyek az adóvallomás benyújtásának elhalasztása iránt kérvényt nyújtottak be az aradi pénzügyigazgatósághoz, legkésőbb február végéig a pénzügyigazgatóság által meghatározott napon kötelesek adóvallomásaikat benyújtani. A részvénytársaságok adóvallomásának benyújtási határideje április 30.

Angol diákok bosszúja.

Híres kutató furcsa kalandja. — Szokatlan fi-zetség a lesújtó kritikáért.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Alfred Mitchell-Hedges, a híres angol kutató s felfedező ma érdekes előadást tartott a London Young Liberals Federationban és arról beszélt, hogy a mai fiatalság nem lelkesedik a kalandokért, amik a felfedezésekkel járnak, hanem megelégszik a sport izgalmaival. Pipogyáknak tüntette fel a mai angol fiatalságot és kijelentette azt is, hogy Nagybritanniát más fából faragott emberek alapították meg, mint aminők a mostani ifjak. Ennek a kemény kritikának még aznap este különös következményei támadtak.

Az autós kaland.

Az előadás után a tudós R. C. Edyellel, az egyesület titkárával autóba ült, hogy a köz-elben levő birtokára menjen. Egyszer csak egy fiatalember megállította a kocsit:

— A bokrok mögött rosszul lett egy paj-tásom — mondta — segítsenek.

A soffőr leszállt és amikor a jelzett bokor-hoz ért őt fiatalember rohanta meg. Letepe-tek, betörték a száját és megkötözték. A tu-dós megunta a várást és Edyellel a soffőr ke-resésére indult. Amikor a bokrhoz közeledtek a hat fiatalember megrohanta őket is. Útni, verni kezdték. Mitchell-Hedges nem ijedt meg, hozzá volt szokva a vademberekkel való ve-rekedéshez. Harcolt, küzdött. A tulsúly azon-ban nagy volt és a tudós és kísérője alulmarad-tak. Vérbe fagyva találta meg őket a cirkáló rendőr. Kórházba szállították mindkettőjüket, ahol kiderült, hogy a tudóstól ellopták táskáját is, melyben igen fontos államokmányok voltak.

Négyszáz detektív és egy levél.

Azonnal négyszáz detektívet mozgósítot-tak a tettesek kézrekerítésére, még Chamber-lain külügyminiszternek is jelentést tettek a dologról, mert azt hitték, hogy a merényletnek diplomáciai háttere van. Javában folyt a nyomozás, amikor egy fiatalember levelet hozott Mitchell-Hedgesnek a kórházba. A levelen az ifjusági szövetség felirata volt és hat aláírás. Az a hat fiatalember írta, akik a merényletet elkövették. Megírták, nagyon rosszul esett nekik, hogy Mitchell-Hedges pipogyáknak tar-totta őket, az angol ifjuságot, amely irtózik minden kalandtól. Ők tehát hata — egyetemi hallgatók — elhatározták, hogy behozzák neki ennek ellenkezőjét. Ezt be is bizonyították. Közölték továbbá, hogy táskáját tartalmá-val együtt még aznap kikézbessítik neki sér-tetlenül.

Mitchell-Hedges igazi angolhoz illően szívből nevetett a levelen. A táskáját pedig visszakarta. Másnap meglátogatta hat merény-lője.

— Sose bítték volna — mondta az egyik — hogy egy tudósnak ilyen kemény öklje legyenek.

— Ha nem lettem volna influenzás — vá-laszolta a tudós — még keményebb lett volna az öklöm.

A rendőrség mindamellett megindította az eljárást a hat fiatalember ellen, akik különös módon akarták felvilágosítani a tudóst állítá-sainak helytelenségéről.

Az aradi Apolloban

ma, a szezon egyik legnagyobb filmje

FORGATAG.

1917-iki orosz forradalom idejéből!

Főszerepben: **JACK CATELAIN**

a legszebb francia színész

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jegyek elővételben válthatók.

SPORT

O Meghívó! Az Aradi Torna-Egyesület f. hó 30-án, vasárnap délelőtt fél 9 órakor a vörösháza tanácstermében 48-ik rendes évi közgyűlést tartja, melyre kéri a t. tagokat minél nagyobb számban megjelenni. Elnökség.

Kiadóhivatal üzenete

B. S. Brasov. A küldött jellegű levél feleltesé-bez kérünk még 20 lejt küldeni. — Kérem szépen. Ez-uttal leadtuk a hirdetést. A jövőben kérjük 40 lejt küldeni, mert a legkisebb hirdetés ára 10 szóig emnyibe kerül.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

M o z i.

xx Az öszeomlott cári Oroszország borzalmas hullámaiban nagy szerelmi dráma bontakozik ki az aradi Apolló mozgószínház legújabb filmjében, a Forzagatban. 1917-ben történik a filmregény első része, a mikor a vörös lángok körülhalkodossák a megdönthetetlennek hitt cári trónt és a nemesség, az arisztokrácia kétségbeesve áll a birodalom nagy temetése előtt. Már megkezdődnek az üldözések és ekkor a legszebb orosz hercegnő, hogy életét megmentse, egy öreg tábornokhoz megy feleségül, aki őt a külföldre szökteti. De a tábornok a külföldön már ragaszkodik férj jogaihoz és nem törődik azzal, hogy a bolsevista forradalom után megjelenik a hercegnő régi vőlegénye, aki csak a forradalom után menekült meg a harcok poklából. A tábornok egyenlő veszélyes vetélytársát, de egy pár hónapal később a sors a francia Rivierán összehozza a hercegnőt a megölt vőlegény hasonmásával. Itt bontakozik ki a tulajdonképeni drámai bonyodalom, mely forgatagként söpör át embereken, sorokon, országokon és nagyszerű befejezéshez viszi el a grandiózus képet. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

rx A leghíresebb komikus, Raymond Griffith alakítja annak a nagyszabású vígjátéknak a főszerepét, melyet „Nem akarok nőket látni” címen csütörtöktől vetít az aradi Uránia mozgószínház. A nagyszerű fiúmben a helyzetkomikumok, a humoros jelenetek gyors egymásutánban követik egymást, úgy, hogy a vígjáték állandó derűtségben tartja a nézőteret.

xx Az aradi Uránia ma, csütörtökön egy kitünő vígjátékot mutat be, melynek címe: „Nem akarok nőket látni.” Főszerepben: Raymond Griffith. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Rádió-műsor.

Csütörtök, január 27. Wies-Grax: 19.35. A bécsi fiharmonikusok zenekari hangversenye, vezényel dr. Strauss Richard. — Pozsony: 17.15. Hangverseny. — Zágráb: 17. Zongorahangverseny. — 20.30. Vidám esti zene. — 22. Táncczene. — Breslau: 20.15. Beethoven-ünnep. — 22.15. Táncczene. — Prága: 20. Hangverseny. Stuttgart: 20. Szimfonikus hangverseny. — Frankfurt a. M.: 22. Táncczene. — Leipzig: 20.45. R. M. Rilke-ünnep. — München: 16.30. Hangverseny. — 20. „Peer Gynt”. — Budapest: 9.30, 12. 15. Hírek, közgazdaság. 16. Kertészeti előadás. — 17.02. Az Opera kamarazene-

karának hangversenye. — 18.20. Tormay Cecilia író dalmi előadása. — 19. A Nemzeti Zenede zebörtörténeli hangversenye, utána jazz-band.

Az aradi Urániában

ma

nagy vígjáték est.

Nem akarok nőket látni

Főszerepben:

RAYMOND GRIFITH.

Az előadások 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 9 órakor kezdődnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre négy napig 4 lej — báni, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhússal kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 20 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadókat nem tartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amelyik tartalmától fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. *** Hirdetéseket telefon utján is feladhatók, telefon szám: 151. ***

Levelezés.

KÉREM SZÉPEN. Vágyam lángol egy szerelemittas édes csókodért. 540

Alkalmazás.

MUNKÁSLÁNYOK felvételnek. „Mezőgazdák” Kor. R. T.-nél. 548

Ingatlan.

STRADA Fabricel (Gyár-u.) 4. alatti TELEK ELADÓ. Bővebbet Str. Cogalniceanu (Mikes Kelemen-u.) 5. 10403

Vétel és eladás.

„ALPÓ „N. A. G.” 24 HP. új carrosserijával, könnyű, gyorsjárata olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 516

FÉRFI ÉS FIÚ ÖLTÖNYÖK, trimó, írósztalok, könyvszekrény, mahagoni hintaszék, szőnyegek, kristály dísz tárgyak, vitrin, vitrin tárgyak, háló, ebédlő, őröszoza, szalon kényeszoza berendezések, bőr klubgarantura, bőr és egyéb fotelök, díszágynevelők, kávé damaszt asztalnemű, 24 személyes abrosz, különböző ser-vizek, asztalok, székek, tükrök, gyermekágy, gyermekkecskék, plüsch asztalterítők, dísz tárgyak, stb. eladók. Salgóné Arad, Str. Consistorialui 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

PERIAM községben, Judetul Timis-Torontál 622. házszám alatt eladó egy modernül felszerelt esztergályos műhely, benne egy 2 HP. majdnem új villany motor, sok kész esztergályos áru. Értekezni özv. Sipos Petruné tulajdonosnál. 539

KÉT Neogrády festmény eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 544

FÜSZERÜZLET berendezés eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 514

BIZOMÁNYBA KERESÉK dísz tárgyakat, bövöndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnye-geket, közzükségleti cikkeket, férfi ruhamezt, egyes bútor darabokat stb. — Salgóné, Arad, Str. Consistorialui 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

RÖVIDÁRUÜZLET berendezés eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 515

KOMPLETT ebédlő, festmények, esztétizált vázák, szőnyeg eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 545

MACULATURA PAPIR 5 kigros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ellátás.

Kérjen

Buziási Phönix
természetes ásványvizet.
Elsőrendű asztali és borvíz.

Friss dunai hal

érkezett (ponty, harcsa és csuka) **ROSENBACH-nál**
Arad, P. Plevnoi 5. (Z. időtemplom épületben.)
Vasárnap is nyitva.

„I. C. A.” selyem-117 és 90 lej Bogyónál
Arad, Strada Eminescu 13. (Deák F-ucca)

Ha fáj a lába Rada János cipész üzletét, ki bármilyen érzékeny lábakra készít cipőt. Str. Caragiale (Csiky G.-u.) 20. sz. alatt.

FASZÉN

elsőrendű száraz, villázott, tiszta bükkfából égetett csakis vaggonté-
telben, nagyobb mennyiségben kapható azonnali vagy későbbi szállításra
„Halmágyi Erdőüzem” Aradana és Spitz Testvérek cégnél
ARAD, Bulevardul Regina Maria No. 9. 484

Makulatura,

tiszta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kö-
tegekben

kaphatók az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában.

Villamossági szaküzlet, tele- Radio

berendezések és azok alkatrészei állandó nagy raktára.

Varga és Rosenfeld Arad, Bulv. Reg. Maria 12. : Telefon 908.
Díjtalan költségvetés vidékre is. 16740

ALLO HASZNÁLT KOMPLETT
ebédlő és hálószoba berendezés,
tükrök, 3 nagy Madona kép, egy réz
kassza, kályhák elutazás miatt
nagyon olcsón eladók. 487
Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Nr. 30.305-1926.

PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunoştinţă generală
că pentru darea în întreprindere a
lucrărilor de tinichigiu pe anul
1927, în ziua de 28. Februarie 1927,
oara 10 a. m. se va ţinea licitaţie
publică cu ofertă închise în biroul
Serviciului economic (Primăria etaj,
Camera Nr. 104) în conformitate cu
Art. 72 şi următorii din Legea asup-
ra contabilităţii publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la
Serviciul economic în oarele ofici-
oase.

Arad, la 20. Ianuarie 1927.

Serviciul economic

Belváros központjában egy
ujjonnan épült

modern magánház,

4 szobás parkettás lakás-
sal és mellék helyiségekkel

lelépés nélkül kiadó.

Cim Rudolf Mosse hirdetőben Arad

Olcsó árak

Muzsaj-nál Arad

színházzal szemben.

Gyapju öltöny
téli Lei 1750

Double raglan
v. ulster téli Lei 2350

Téli kabát ulster
sál gallérral Lei 2850

Bőrkabát

szőrme bétés és gallér Lei 4000

Mérték szerinti szabóság.
Nagy posztó raktár.

50 lej megtakarítás!

Csak 80 lejbe kerül
havonta, ha
előfizeti
az

Aradi Közlöny-t

30. — lejt ad ki, ha lapunkat
peldányonként vásárolja!